

Szerző: Lélek Sándorné (Ekpafat)
A könyv címe: A lélek útja
Kiadó: Neo-transzilvanista Irodalmi Páholy

Az Irodalmi Füzetek Sorozat 15. kötete
A könyv tematikája: novellák
Méret: 116 oldal, A5-ös formátum
Sorozatszerkesztő: Bencze Attila
Gondozza: Alizetics Dental Bt.
ISBN: 979-8095-87-104-5
Független Erdélyi Könyvtár

A PARTON

Az öreg folyó hömpölygő hullámokkal szeli át várost.

Csillogó szőkeségét, fényben ringó fodrait piszkos mattá változtatta a cammogó idő. A Nap aranyecsetje megkopott, nem fest többé káprázatos sugarakat a vízre. A Hold sem ragyog már régi fényében a nyári éjben. Ha el jó, az est csillagpalástot von föléje, néha egy csillag még megfürdik a szürke tükrében.

A férfi botjára támaszkodva fürkészte a folyót, talán egy örvényt keresett. A túlpártot is hiába kémlelte, az öreg fák ölelkező lombjai jelentek látóterében.

- Mennyit változott a világ egy emberöltő alatt!

Emlékképek zúdultak sorsának vetítőjére.

Valaha régen, ezüst szikrák cikáztak a finom homokszőnyegen. Izgalmas sörmeccsokra hívtak a turulpályák. Egész napos sakk- és pingpong derbik az üdülő soron. Fergeteges jó kedv a medence körül.

Közvetlen a vízparton színes bójákkal elkerített gyerekpancsoló. A parton, kacsalábon forgó homokvárak "csorogtak" az apró kezek alatt.

- Hangos kacagások, boldog gyermek zsvajj, hol vagytok? – mormolta a bajusza alatt szomorúan.

Hirtelen megfordult, körülnézett, nem hallotta-e valaki, hogy magában beszél? Nem volt ott egy lélek sem.

Elindult a sétányon a síri csendben, csak öreg fák lombjai súgtak össze a feje fölött. Minden megváltozott.

A híd lábához érve közeledett a halászcárdához, nótát remélve. Nincs már primás, elhalt a cigányzene, csak a halászlé ínycsiklandó illata suhan át a téren. Cigányzene nélkül a vendégcsalogatás is alább hagyott.

Rohannak az évek, az emberek szegények. A tarka kavicsos sétány kerékpárúttá nőtte ki magát a modernizált térben. Emberek járnak gyalog, két keréken, a gazdagok négyen, Nem messze innen, a még gazdagabbak vízen, puccos hajóval, vagy a felhők alatt magángépen..

Nem is oly régen, alig pár éve megpihenhetett a vándor, egy öreg padon.

Nem kell, minek, döntöttek a nagyok. Ha kevesebb a pad, nem látni a majd a parkban hajléktalant.

Nehogy már ott csúfondároskodjanak az éhenkórászok, a belváros közepén! Milyen igazuk lett!

Megtizedelte a fedélnélkülieket az isten hidege, elköltöztek egy szebb világba, hol meleg van és az örök fény ragyog...

Nem sokkal távolabb, kissé továbbhaladva óriásplakáton ismerős arcok mosolyogva ígérnek

Kánaánt... Munkát, kenyeret, és kolbászból kerítést, minden választáskor.

Megtöltik a raktárakat morzsával, ha megérik rá az idő, megkezdik a szórást.

Ilyenkor milliós fogsor villan a fintor mosoly mögött. Fogatlanok földig hajolva, csókot nyomnak a harácskézre, melyen brillcsillag ragyog, fénye elvakítja a koldust Remegő kézzel, megroppant gerinccel szedik az eléjük szórt alamizsnát, miközben, hálaimát mormolnak..

Megtervezett nyomor, gyurma emberek...

Nemzet... Lassan kimondani szitok. Család? Ugyan kérem, karrier, fordított köpönyeggel, és „valósítsd meg önmagad kurzusok tömkelegével.” Él a mának!” Holnap mi lesz? Majd megmondják, csak kövesd az utat, gondolkodnod nem kell, így leszel sikeres.

Gondolata tengerébe egyre mélyebbre merészkedett, hirtelen fuldokolni kezdett.

Megszólalt a Fogadalmi Templom nagy harangja. Döntött! Mégsem a folyót választja...
Végrendeletében megírja, a templom alagsorába helyezték az urnáját, ahol minden nap, orgona sípjára az angyalok koncertjét hallgatja...
Jelzálogos lakása árából, - egy élet munkájából, a levonások után, ennyire még futja...

MÁRTA

Síri csend honolt a hosszú folyóson.

A nyitott ajtón keresztül néha egy-egy nesz belopja magát a szobába, ahol hallgat, a fáj és a jajgatás pihen. Infúziók, tapaszok adagolják a mámort, hogy legyőzzék a test háborgását. Az ágyak mellett itt-ott oxigénpalack és maszk. A remény is agonizál. Az osztályon mindenki hosszú útra készül...

A lakók sorsuk kálváriájának a végét járják, fogynak a stációk. Egészséges léleknek mankó kell, ha erre jár. Kevés a szó, nem tudni mit lehet és szabad...

A tapasztalt nővér is belegabalyodhat a gondolatainak fonalában. A keresett számhoz érve egy pillanatra megtorpant az ajtóban, még visszafordulhatott volna...

Nem tette, önkéntes szolgálatra jelentkezett. Szükség van a szolgálatára. Egész délelőtt azon gondolkodott, mit fog majd mondani, kérdezni, hogy fogja megoldani a feladatát. Tudta, a kötelező lépcsőfokok, - a tagadás, tiltakozás és a düh-, itt már eltörpültek. A fájdalom és hiányérzet szomorúságának ebben a fázisban, már csak a maradványa van jelen. A félelem és egyedüllét is oldódni látszik, helyébe lép a racionális gondolkodás, és az érzelmi elfogadás. Az új kapcsolat kialakulásának van némi jelentősége az utolsó állomás előtt, ami a megbékéléshez vezet. Erre van szükség, erre vállalkozott.

Vett egy mély lélegzetet és belépett a kétágyas szobába. Köszöntötte a bent lévőket. Az ablaknál lévő ágyban a fal felé fordulva pihedett egy beteg. A közelebb lévő ágyhoz lépett, kezét nyújtotta és bemutatkozott. Vékony, sápadt arcú asszonnyal találta szemben magát. Az asszony mélyen a szemébe nézett és rá mosolygott. Beesett szemgödréből kristálytisztá tekintete, és, ahogy vékony kezét nyújtotta semmi kétséget nem hagyott az őszintesége felől.

Hosszú ujjain, szépen ápoltságát tükrözte. Kedvesen helyet kínálta az asztal melletti székre mutatva. Észrevette segítőtje zavarát, s félelmét, megpróbálta oldani a feszültséget. - Tegeződhetünk? - kérdezte csendesesen.

- Igen, köszönöm, természetesen - préselte ki magából az asszony, aki még soha nem érezte magát ilyen tehetetlennek. Zavarba hozta a beteg magabiztossága, közvetlensége, és kedvessége.

Így is lehet? Kérdezte gondolatban magától. Úgy érezte, soha nem lenne képes így búcsúzni mindentől...

Márta lett a kezdeményező. Előljáróban kijelentette, számára nincs tabu, állapotával tisztában van, a napok meg vannak számlálva. Nem sietteti az időt, ami megadatik, azt szeretné kihasználni, ebben vár segítséget. Egy novellásköteten dolgozik, a minap ért a végéhez. A kozmetikázása, fésülése van hátra és az utószó. Arra kérte Terezát menjenek végig rajta, beszéljenek róla, elemezzék, javítsák közösen. Hibátlan munkát szeretne maga után hagyni...

Megfogta az asszony kezét és kérte, ne játszanak szerepet, csak őszinte együttműködés vezethet sikerre. Az együtt töltött órák alatt ne legyen jelentősége a helynek, csak az időnek.

Végig mosolygott, ahogy ezeket a szavakat mondta, majd megkérdezte.

- Kérsz egy kávét?

- Igen, köszönöm. - volt a válasz.

Márta az asztalhoz ment, két csészébe neszkavét készített, egy bögrébe vizet engedett, és a teakonyha felé vette az irányt.

A tapasztalt nővér csak ült a széken, kissé zavartan feszengett. Nem tudta mi a helyes, mit tegyen. Őt szolgálja ki az, akihez segítőnek érkezett. Az ő lelke kapott mankót az asszonytól. Hát így is lehet? Kérdezte ismét magától.

Hálás volt, olyan dolgot tanult, aminek egyszer még maga is hasznát veheti, de tud majd ő is így gondolkodni, és felkészülni? Ma még kétségei vannak.

Nem elemezte tovább a pillanatot, mert megérkezett Márta a forró vízzel. Finom kávé illat terjeszkedett a levegőben. Pár perc múlva arany köntöst terített rájuk a találkozás öröme, mint régi ismerősök, úgy beszélgettek. Sorakoztak a mindennapi kérdések, válaszok. Észre sem vették, hogy az idő elszaladt. A kéziratra nem került sor, annyi megbeszélni valójuk akadt. Két nap múlva úgymint találkoznak, akkor elkezdi a közös munkát, döntötték el közösen. Lejárt az idő, Tereza semmi jelét nem mutatta, hogy indulni készülne. Márta udvariasan figyelmeztette, hogy biztosan várja otthon a család. Az asszony, hálás volt a figyelmességért. Távozáskor átölelték egymást, a viszontlátás reményével.

Gyalog indult haza, a találkozás hatásától nem mentesülve. Az előkészítő tanfolyamon felhívták a figyelmüket, kerüljék a beteggel való függőség kialakulását. Az empátia határát nem léphetik át, mert együtt szenvedés lesz belőle. Úgy érezte Mártából olyan erőt és hitet merített, amely feltöltötte, és megerősítette. Mi lenne, ha holnap is bemenne? Ezt kell tennie, mert lehet, hogy nincs holnapután... Megborzongott a gondolatra.

Jöttek a képek hivatlanul a beszélgetés foslányaival. Karácsony és a mákos guba. Márta néhány szóban vázolta, hogy az egyik novellájában a legszebb karácsonyáról ír, amikor a gubát maga sütötte, és olyan jól sikerült, hogy hetente megkívánták a szerelmével.

Mákos gubát készít, és meglepi vele az asszonyt. Igen ám, ha tudná, hogy kell készíteni. Sebaj, majd elolvassa a szakácskönyvben.

Amikor hazaért rögvést a könyvespolchoz sietett. Harmadik szakácskönyvét lapozta, de mindegyikben az állt, „a kifliket feldaraboljuk”.

A csudában, nem kifliket akar darabolni, hanem sütni kelt tésztából. Ránézett az órára, hét óra múlt, nincs késő, ilyenkor még nem illetlenség telefonálni. Csengette sorban a barátnőit, nem járt sikerrel, senki nem tudta megmondani, hogy kell elkészíteni.

Csalódottan tette le a telefont. Mást nem tehet, legközelebb megkérdezi Mártát, és a meglepetést elhalasztja.

Sokáig állt a zuhany alatt, hagyta, hogy a víz sugarak simogassák a testét, miközben könnyei sós ízét a szájában érezte.

Ágyába térve, elővette a könyvet, olvasni próbált, de gondolatai máshol jártak...

Olyan érzés kerítette hatalmába, mint ha régről ismernék egymást, - talán, volt már közös életük - villant át agyán a gondolat...

Ha létezik inkarnáció, reinkarnáció és karma...

Azt megtapasztalta az élet folyósólyán járva, nincsenek véletlenek. Minden találkozás tanulófolyamatot rejt magában, megoldandó feladatokkal...

Miért éppen Őt kapta meg, amikor maga is tele van félelemmel...

De hiszen már is felcserélődtek a szerepek, világosodott meg előtte. Márta lett a segítője, példamutatásával, kitartásával, a sorsa iránti alázattal és elfogadásával.

Mi lesz vele, ha Márta elmegegy... Esett kétségbe...

Forgolódott még órát gondolatai kalodájában, mielőtt elaludt.

Álomtündér magával ragadta a fáradt asszonyt és egy ismeretlen helyre repítette, oda, hol az ősi kastély parkjában játszadozott két kislány. Egy aranyhajú kék szemű, és egy gesztenyebarna hajú copfos. Nagy színes képeskönyvet hajtogattak, amiben állatok sorakoztak. Érdekes könyv volt, mert az állatok szemei mozogtak. A gyerekek jókat kacagtak. Azt játszották, hogy ki találja ki hamarabb, melyik állat van a képen. A lapok fogytak. Már alig volt pár oldal, amikor dörögni kezdett az ég, villámok cikáztak, és vágták ketté az eget, az eső szakadni kezdett. Mind a ketten elkezdtek futni, de a könyv ott maradt. A barna copfos visszaszaladt, már a kezében tartotta, amikor a villám belecsapott a fába, ahol a gyermek futott. Látta a kis testet élettelenül elterülni, nem messze tőle a nyitott könyvet, ahonnan egy őzike nézett rá, szomorú szemeivel.

Odament felvette a könyvet, átölelte barátnőjét, segítségért kiáltott, de senki nem hallotta meg. Sírva futott a kastélyba, hogy segítséget kérjen. Már a tizedik szobát járta végig, senkit nem talált,

akkor látta meg a falon a velencei tükröt, benne a szőke kislányt. Ott tudatosult benne, hogy saját maga az egyik gyerek.

Kiabálni kezdett, de csak a visszhang válaszolt. Kétségbe esve rohant vissza az ajtóig, amint kinyitotta, már süttött a nap, egy kis galamb csipegetett a padon. Kereste a kislányt, és a villám csapta kiegészít, kettétört fát, de nem talált semmit.

Kezében ott volt a könyv a szomorú szemű őzikevel...

Magányosan, kétségbeesetten bolyongott, amikor hangot hallott fentről. Felnézett az égre, a barátnője integet feléje, mosolyogva, őzike szemével. Közben gyönyörű zenét halott, a Szférák zenéjét...

Reggel, ahogy kinyitotta a szemét, a redőny résein át aranycsíkot festett a falra a napsugár. Tudta későre jár. Fülében még hallotta az angyalok karának muzsikáját.

Kicsit lustálkodott, egyet, kettőt nyújtózott, megszokott módon, imával köszöntötte a napot. Alig várta a közös reggelit, hogy elmesélhesse párjának az álmát. Évtizedek óta közös beszélgetéssel kezdik a reggelt. Tereza álmait, ábrándozásait meséli, a párja, pedig a meccsek izgalmas góljait. Azután kiosztják egymás között a napi teendőket. Egyre figyelnek, közösen soha nem mennek vásárolni, mert abból igen hamar nagy vihar kerekedik. Az asszony, bóklászó, mindent megtapogató, a férj, cetlis, tudatos vásárló.

Amint Mártához és a gubához értek, Apóka felkiáltott, tudom, hogy kell gubát sütni, nagyanyámtól sokat hallottam. Kenyértésztából, hosszú kifli rudakat formált, feldarabolta, zsírozott tepsibe téve megsütötte, ahogy kihűlt feldarabolta, mézes sziruppal leöntötte a forró gubadarabokat, és mákban megforgatta. Ez volt a mindenkori karácsony böjti ebéd. Megbeszélték, elkészítik közösen, ez lesz a napi menü.

Nagy izgalommal telt a délelőtt, déli harangszóra meleg gubával érkeztek a kórházba. Az osztályra érve, az egyik nővérke Tereza elé sietett.

- Márta alszik, reggel fulladásos rohama volt, oxigénpalack segítségével szorul, és nyugtatót kapott. Ne költsük fel. Látom, hoztál neki valamit, ha felébred, odaadom neki.

- Köszönöm szépen, kérek, melegítsd meg a mikróban, holnap délután itt vagyok. Telefonon érdeklődhettek?

Egy határozott biccentés volt a megnyugtató válasz.

Alig várta, hogy kiérjen az udvarra, csak nyelte a könnyeit. Kétség és félelem lett úrrá rajta, remegett. Kétszer telefonált. Este már nem volt szükség palackra.

Másnap Márta mosolyogva fogadta, és elmondta, olyan volt a mákos guba, mint akkor karácsonykor...

Két hétig, mindennap találkoztak, Márta könyvének az utolsó fejezeténél tartottak, amikor egyik nap üres ágyat talált.

Márta, éjszaka hazatért, átölelte és magával vitte a hazatérés angyala...

Az orvos behívta Terezát, átadta Márta kéziratát az asszony üzenetével, hogy fejezze be, legyen ez a kettőjük könyve...

Tereza, ott állt kezében a könyvvel, Márta ajándékával. Először a könnyeitől nem tudott megszólalni, később a fájdalomtól.

Alig jött ki hang a torkán, kérte a doktornőt adják a családjának a kéziratot. Az orvos közölte, nem volt családja, egy unokatestvérrel találkoztak, - az örökös-, aki egyszer meglátogatta. Egyébként nekik kötelességük a távozó utolsó kérését teljesíteni. Márta kívánságának teljesítése számukra szentírás.

Ekkor Tereza eltette a kincset. Márta képével együtt őrzi a legféltettebb kincsei között,

Akárhányszor tekint fel az égre, egy arcot lát mosolyogni őzike szemekkel és hallja a Szférák zenéjét...

Tudja kettőjük kapcsolata nem ért véget, egyszer majd találkoznak...

CSILLAGSZEKÉREN

Déli harangszóra ebédhez készült a család.

Az asztali áldás után kanalazni kezdték a fekete levest, hozzá a keserű kenyeret. Mostanság ez járja errefelé. Rágni nem kell az öregnek, fogak hiányában nem is igen tudna. Temetésre spórolt pénzét rég a fogorvosnál hagyta, még sem tellett a pótlásra, csak húzásra futotta.

Nem tudom ki, hogy van vele, de nekem ez a helyzet megfekszi a gyomromat, ezért aztán ebéd után aztán gyakran pihenni térek...

Elmesélem a minap, egyik alkalommal a szieszta alatt mi esett meg velem...

Alig telt el pár perc, és megjelent kedves barátom, Szundika manó és pillámra lehelt...

Meghívott egy égi sétára csillagszekerével...

Felültem melléje a bakra, és elindultunk a világ közepébe, a Kárpát-medencébe.

Utunk során, Földanyácska ölében zsiros feketeföldet ringatott, hol valamikor régen a bácskai vidéken, kövér búza termett. Most a repce sárgállik, amíg a szem lát. Jó sokáig mentünk, de a kép nem változott semmit.

Sötét felhők tornyosultak, vihar közeledett. Futott a csillagszeker táltos lova, ahogyan csak bírta...

Vihar után jóval, kezdett világosodni az égbolt, és megjelentek a búzatáblák. Gyéren keltek ki a magok, ritkán szökkentek szárba.

Egy-két pipacs, a tábla széléről fájón integetett.

Így érkezünk meg a JELENBE.

Nem messze a JÖVŐ tábla után, szivárvány ölelte a tájat. Ahogy haladtunk előre, szemünk elé nagy fényesség tárult.

Aranysárgára érett kalászkok, hajladoztak, a nyári szellőben ringatóztak. Körben katonás rendben őrizte a Pipacs sereg a kenyér magot. Látni lehetett még pár kirívó felfelé kapaszkodó üres kalászt, de élet nem volt bennük, hiába íveltek a magasba...

Az egyik pipacs így szólt hozzám.

- Hogy tetszik a jövő, és a pipacs hadsereg? Bármily furcsák vagyunk és gyengének látszunk, mi erősek vagyunk. Van szárunk, hangunk és magunk, mindig többen leszünk, megvédjük az életet adó búzát, az ocsút pedig majd az emberek kiválogatják.

- Kicsi pipacs boldog vagyok, hogy megismertelek benneteket. Tudom, képesek vagytok megvédeni a jövőt, és seregetek egyre nőni fog. Ha tehetném én is pipacs lennék és közétek állnék. - szóltam csendesen.

Felnéztem az égre, onnan mosolygott le ránk a Nagy Boldogasszony, kezében a Szent Koronával, amelynek szerteágazó sugara megtöltötte a határt.

Egy felhő mögül édesapám szól le, ismét elmondta tanító meséjét, amit oly sokszor hallottunk tőle gyerekkorunkban.

- Honnan ismerhető fel a becsületes, magyar ember? Nézzetek meg egy búzagalászt, benne terem a hit, remény, szeretet, az alázat és a bölcsesség. Ez maga a magyar élet.

Amikor mindegyik búzaszem megéri, a kalász meghajol, lehajtja a fejét.

Csak az üres kalász ágaskodik felfelé törve, mert nincs abban semmi...

Ilyen az ember is...

Eltűnt a kép. Megfordult a csillagszeker, és visszatért a mába...

Kinyitottam a szemem, én is mosolyogtam, - tudom, ami ma még csak álom, holnap valósággá válik-, A pipacsok már csatasorban állnak...

FÉNYÁRBAN

Adventi fényárban úszott a tér, ahol munkából fáradtan hazafelé tartott a férfi, sok volt a két műszak.

Későre járt, lábujjhegyen lépett be az ajtón, hogy fel ne ébressze a kedvesét. Nem gyújtott villanyt, sötétben tapogatózva araszolt a falatnyi konyhába, hogy bekapjon valamit. A fazékban langyos volt az étel, ebből arra következtetett, hogy felesége sokáig várt rá. Örült, hogy nem látott sehol pilácsot, így biztosra vehette, hogy asszonya már alszik. Hónapok óta hiába kérte, ne várjon rá, neki pihenni kell.

Gyermektelenségük nehéz évei után, az ötödik próbálkozás, végre reménnyel kecsegtetett. Nem sokára kitűzhetik az öröm lobogóját a házra, hogy a gólya odataláljon. A minap kezébe került egy statisztika, amiben hatmillió abortuszról írtak a háború befejezése óta. Fájó szívvel, és döbbenet olvasta, zúgott a feje, szinte beleszédült. Hatmillió lány, és asszony hordta/hordja terhét, a meg nem született gyermeke emlékét.

Közben itt vannak ők, és egyre többen a hasonló helyzetben lévők, akiknek nem adatik meg a gyermekáldás, és bármire képesek lennének, hogy szülőkké váljanak. Mekkora igazságtalanság a sorstól!

Hogy is van ez?- tette fel a kérdést magának.

Nem értette. A lélek öngyilkossága lenne, az abortusz? Mostanában sokat hallani arról, hogy a lélek maga választja ki azt a szülőpárt, akiknél testet ölt majd. Tehát minden, ott fent dől el?

Elmosolyodott, akkor őket is maga választotta ki a kis pocaklakó. Igaz, nem a szokványos úton fogant, de ennek nincs jelentősége. Még 8 hét és megérkezik...

A fáradtság verejték cseppjei végigfolytak az arcán, a szájában érezte a sós ízt. Dúdolni kezdett. Először nem értette hirtelen jött jókedvét, de hamarosan felismerte, a közelgő találkozás örömét... Apás szülés lesz, az öröm és félelem óriási csatát vívnak benne. A világért sem visszakozna, bár igaz, hogy eddig minden vérvételnél elájult, úgy térítették magához, de az más lesz... A gyermeke előtt mégsem vallhat szégyent...

Megszenvedték az utat, amíg idáig elértek. Három lombik programot finanszírozott a TB. kettőt, maguknak termeltek ki, napi 12-14 órás munkával, és némi személyi kölcsönrel. Hány évig is nyögik? A fiuk már óvodás lesz, mire letelik. Nem baj, mert a legszebb álmukat válthatták valóra.

Reménytelen éjszakákon az álombirodalomban hányszor sétáltak babakocsit tolvá. Minden szembe jövő gyerekre rámosolyogva.

A sorozatos kudarc után Isten megsajnálta a szorgalmas családot, és elvezette őket egy intézetbe. Ott látták meg Imolát az egyik sarokba bújva. Sokáig tartott, hogy a gyermek bizalmába fogadta őket, és kis kezét feléjük nyújtja. Attól kezdve elválaszthatatlanok lettek. Azon a napon, amikor megkérdezték a kislányt, akar-e az ő kis lányuk lenni, a gyerek így válaszolt.

- Igen, nagyon szeretnék, és én fogok majd vigyázni a kistestvéremre.

Ez a kristálytisza gyermeki léleküzenet indította el őket, hogy újra próbálkozzanak. Másnap indították el az örökbefogadás hosszú procedúráját...

Neszre lett figyelmes, asszonya közeledett felé, kócosan, sugárzó arccal. Egyik kezében borítékot szorongatott, a másik keze gömbölyű pocakján pihent.

- Leoltottam a lámpát, kicsit elbóbiskoltam, pedig, meg szerettelek volna várni. Nagyon jó hírem van.

Az orvos azt mondta, minden rendben van, nincs ok aggodalomra. Ezt a levelet ma kaptuk, a legdrágább életajándék van benne. A jövő héten hazahozhatjuk Imolát, az örökbefogadás hatályba lépett. Most már hivatalosan is egy család vagyunk! Édesanyámmal beszéltem, a hétvégén felutazik hozzánk, addig marad, ameddig szükség lesz rá. Úgy döntött, ha már ilyen szépen gyarapodtunk, eladja a házát, vesz egy kis lakást a környéken. Ekkora családban elkel a segítség. - fejezte be mondanivalóját, boldogságtól kipirult arccal.

A kis konyhában hajnalhasadásig egymást átkarolva beszélgettek. Tervezték nagycsaládos jövőjüket, nem törődve semmivel, azzal sem, hogy nem sokára csörög a vekker...

KAVICS

Aranyfény köntösben, gyöngyharmattal megtöltött kehellyel érkezett a hajnal. Ékszerdoboznak tűnt a táj.

A zsalugáterem beszűrődő fények cinkosan játszottak az asszony lepedőjén. Rácsodálkozott a táncoló árnyakra, és nagyot nyújtózott. Ropogtak az ízületei, a gerince kiegyenesedett. Frissnek, s vidámnak érezte magát. Sejtette, hogy ez a nap más lesz, mint a többi. Dudorászva állt a zuhany alatt, miközben a vízpermet lágyan simogatta testét, a lélek szárnyai útra keltek. A meghitt pillanatban szeretete volna átölelni az egész világot. Pedig, ha belegondol, nincs oka ünneplésre. Egészsége hanyatlóban, a pénztárcája ürülőben, no és a napi hírek elrettentők...

Bekapcsolta a gépét, hogy átnézze a levelezését. A monitor sötét maradt, máskor dühöngött volna...

Betett egy CD-t. Cukott szeme előtt a színek kavalkádja fátyoltáncot járt a zene ritmusára.

Képzetelet a valóságtól elválasztani euforikus hangulatban felesleges.

Így esett meg, hogy barna kis kavicsba töpörödvé hagyta magát sodorni a kristálytisza patakban.

Élvezte a víz hűsét a rohanó sodrást. Feltekintve a magasba, gyönyörködött a báránnyelű nyájban, és az égi juhász felhő subájában. Vidáman görgedezett a nagy folyó felé. Éppen loccsant készült, amikor a zene elhallgatott.

Sajnálta, hogy az útját megszakítani volt kénytelen. Kinyitotta a szemét. A tér és idő üdvözölte.

Este gondosan előkészített kosztümjét, magára öltötte. Postára, bankba, és az elmaradhatatlan kirakat fürkészésre indult. Az ékszerboltok kirakatai minden alaklommal foglyul ejtették. Nem az arany vonzotta, a színes kövekben gyönyörködött. Ametiszt geódák, apró zafírok, rubintok, smaragdok, no és a hegyikristály. Mennyi idő kell ahhoz, hogy a csillogó csoda összeálljon?

Útjának fontos állomásához érve, megállt a kirakat előtt. Elvárásolta a pillanat, szemét dörzsölni kezdte a szemüveg mögött.

Ez nem lehet igaz, ott van egymagában díszítőelemként az a picit, apró kavics, amibe reggel beköltözött és a kis patakban futott. Drága briliáns ékszerbecsodák között szelíden megbújva emelte a nagyok szépségét és értékét. Szíve nagyot dobbant, lábai az üzlet bejáratához vitték. Izgatottan a pulthoz lépett, szinte könnyögőre fogva alázatosan kérte.

- Azt a barna kavicsot kérem szépen, ami a kirakatban van.

Furcsán néztek rá, és egymásra a kiszolgálók, elmosolyogták magukat, mire az egyik így szólt.

- Szemben a százforintos boltban tetszik kapni sokkal szebbet, dekorkavicsnak hívják, zacskóban van.

- Köszönöm, de nekem az kellett volna, mert abban utaztam reggel... - suttozta zavartan.

Még jó, hogy nem hallotta más, nem volt ismerős a boltban, futott át az agyán. Elszégyellte magát és indulni készült.

- Tessék várni! - szólt a fiatalabbik, mosolyogva.

Kihúzott egy fiókot, markába vett egy csomó színes csillogó üveggolyót és feléje nyújtotta.

- Tessék választani, ez nem eladó, de, ha örömet szerezhetek vele, ajándékozhatok belőle párat.

- Köszönöm, nagyon kedves, de nem kérem, azt a kavicsot szerettem volna. - ismételte zavartan, és hátat fordítva az ajtót kereste.

Alig várta, hogy megtegye a pár lépést, s a szégyenének helyszínét elhagyja. Keze a kilincset érintette, amikor valaki a vállára tette a kezét. Megfordult. Egy úr állt szemben vele, lehetett úgy ötven. Ritkuló hajába ezüst csíkot mellírozott az idő hajszobrása, szemének tiszta kékje zafírként csillogott, kissé szabálytalan fogai igazgyöngyként fehérlettek, mint egy jóságos mesefigura, úgy nézett ki.

- Tessék helyet foglalni ott a sarokban annál a kis asztalnál, rögtön kiveszem a követ. Hallottam a beszélgetést, de ötvösmunkát végeztem, nem hagyhattam abba.

Finoman az asszony vállán tartotta a kezét, és a kis faragott lábú asztalhoz vezette.

Egy perc múlva nyitott tenyerében átnyújtotta az értéktelen követ.

- Tessék, eltenni, a cégünk ajándéka. - mosolygott szelíden.

- Köszönöm szépen, nem kívánom ingyen, ki szeretném fizetni.

- Az ajándékot nem szokás kifizetni. Annak idején én is egy kő varázsában éltem. Gyermekként sokszor láttam, bejártam érte a fél világot az álmaimban. Sétáim során egyszer egy kirakatban pillantottam meg, a szüleimmel megvettem, ma is itt hordom egy darabját kidolgozva, ezüsthálóban fonva. Kezével nyakából felemelte a smaragd medált.

Gyönyörű darab volt, egyszerűen csiszolva, ezerszám szórta a sugarát.

Az asszony megköszönte a kavicsot. Félte kincsét táskájába rejtette és hálásan nézett a férjára. Miután elköszönt boldogan folytatta útját. Zavarának rózsapírját a hála letörölte. Otthonába érve kibontotta, forgatta, nem győzött betelni a látvánnyal. Egyre több betű formálódott ki a szeme előtt. Monogramok rajzolódtak ki benne...

Az igaz barátok üzenet kódját fedezte fel benne.

Megértette miért volt más ez a nap, mint a többi...

A legnagyobb kincsét lelte meg!

AZ EPERFA ALATT

A férfi korán kelő volt. Megszokta, hogy az állatok mellett nem lehet henyélni. Két keze munkáját dicsérte a patyolat tiszta istálló és disznóól. Az állatorvos is csodájára járt, nem győzte dicsérni, a gondos gazdát. Úgy gondolta, dicséretet nem illette, mert természetesnek tartotta, akinek állata van, munkája is akad vele. Nagyszüleitől, szüleitől így látta, ezt tanulta. A kutya sem panaszkodhatott, mert szépen ácsolt háza évente megújult, mint a kis tömés ház, a nagy házzal szemben az eperfa árnyékában.

Amikor kidugta első bóbítóját a hóvirág, megkezdődött a készülődés. Feltámadásra a kis lak hófehér mézruhát öltött magára, lábazatára sűrű csizmát húzott, és várta a vendégeket. Reménykedve nyitogatta ablakszemeit, kitérve ajtó száját, úgy várta a gyerekeket, hogy elfoglalják minden zugát. A nagy ház óriás ablakszemei elhomályosodtak, amikor birtokba vették a gyerekek a kicsi házikót. Hiába állt ott puccosan, rá sem hederítettek.

A férfi az ablakokba virágtartót helyezett, s kitérte az ajtót a tavaszi szellőgyerekek előtt, had játszadozzanak, futkossanak a mézszállalú falak között...

Öreganyjára gondolt és a boldog gyermekkorára, amit itt élt meg ő is egykor...

Jól tudta, honnan kapta a kis ház a varázserejét, amivel idevonzotta a gyereksereget. Emlékszik, maga is állandóan megboldogult öreganyja szoknyáján lógott, és körötte sertepertélt. Vajon kitől tanulta az anyóka azt a sok mesét, amivel őt is elrepítette mindennap a mesék birodalmának más helyszíneire. Bármennyire töri a fejét, nem emlékszik, hogy egy meséből, kettőt csinált volna, de még csak egy árva mondatismétlés sem jut eszébe.

Az asszonyt bölcsessége tette híressé faluszerte. Bábaként tisztelték, bíztak benne, szerették, a tanácsait gyakran kikérték. Az egész falu élete, nyitott könyv volt előtte. Ő volt a falu leggazdagabb asszonya, mert olyan kincset birtokolhatott, amit soha nem vehetett el tőle senki. Alázata mellett, a megbízhatósága és a diszkréciója volt a legdrágább ékessége..

Ezzel az ajándékkal indult, immáron tíz éve elszámolásra, az Úrnak színe elé...

Hirtelen pír öntötte el a férfi arcát, miközben az élete vásznán tovább perogtak a képek. Jócskán kamaszodott, amikor kihallgatott egy beszélgetést. Ma is szégyelli, bár nem bánja, mert sok mindent megértett belőle akkor, amit kamatoztatni tudott. Kíváncsi volt, miért járnak annyian a nagyanyjához, és miért tartják a falu bölcsének. Érdekes, nem csak a beszélgetés fonala gombolyodik előtte, hanem az egész történet. Ma is üzenetértékű lehet...

Nap szentülepkor történt...

A szomszédasszony lánya kisírt szemekkel érkezett, göggjét sutba dobva, öreganyja bölcsességében bízva.

A képkockák innen indultak...

Az akaratos, konok, de tudásra szomjazó, tanulásban szorgalmas leány soha nem válogatott az eszközökben, hogy a kitérte céljait elérje. Az egyetemi felvételi után senkinek nem köszönt csókolómmal...

Elejében furcsállották, faluhelyen nem volt ez szokás, városi hóbortnak tartották. Amikor odavetett egy hangos jó reggelt, vagy jó napot-ot, érezni lehetett, hogy a köszönet üzenetet is közvetít, nem illik Őt tegezni! Még a saját öreganyját is ekként köszöntötte. Nem haragudtak érte,

megmosolyogták. Tiszteletben tartották akaratát, ezt követően, magázták. Csak egy asszony nem tudta megszokni, hogy magázza a lányt.

A falu szélén éledélt egy fiú özvegy édesanyjával, akit szorgalmas, jóra való gyereknek tartottak. Szilveszter technikumot végzett, és a helyi téesz gépállomásán dolgozott. Két éve udvarolt a lánynak. Tervezték közös jövőjüket, de azt is lehet mondani, hogy lány tervezett, a fiú ámulattal hallgatta okos szerelmét és csak bólogatott. A fiú édesanyja kicsit bánta a lány rátartóságát, de úgy gondolta, a fiataltság elmúlik, ahogy érik, változik az asszony a házasság alatt, meg aztán nem is baj, ha egy gyenge ember mellé erős asszony kerül. A lány hercegnő volt a kapcsolatban, a fiú meg a kis inas. A hercegnő egyik délután azon töprengett, mégsem járja, hogy pór nép között lakjon egy kollégiumi szobában, ez túl közönségesnek tűnt számára. No és persze ott voltak még a kötött szabályok, amikhez nem fűlött gyönyörű fogsora. Pedig, aki volt kollégista, nagyon is jól tudja, mennyire nincs a rendnek alapja...

A portást meg lehet fizetni. Az otthonról hozott felpuolt sárgalábúak, disznótorosok, borocskák, ágyas pálinkák, elhomályosítják a látást, süketté teszik a füleket, nem ismerik fel a nemeket, nem látnak, és nem hallanak. Emancipált kollégiumban, nincs szükség szemüvegre, hallókészülékre...

A lány ennyivel nem érte be, neki szabadság kellett, és bérelt lakás. Meg is lett ennek az ára, sorban mentek a vágóhidra a gazdaság állatai, fogyott a majorság. A szülők egyre több földet béreltek, a munka sokasodott, kellett a pénz, nagyon sok pénz kellett a lány igényeinek. A fáradtságtól már egymáshoz sem szóltak, csak dolgoztak.

A falusi kislány hamarosan a városi butikok kedvence lett. Tátott szájjal bámulták az otthoniak, mikor végig vonult a főutcán. Oly kecsesen ringatta a csípőjét, kifutónak érezte lába alatt a flasztort, úgy nézett ki, mint egy igazi topmodell. Egyre többet foglalkozott magával, és kevesebbet Szilveszterrel és a szüleivel. Mondták is sokan, na, ezek sem esznek sokáig egy kenyeret.

Második évben szakítottak. A fiú munkába menekült, azt beszélték akkoriban, még sírni is látták.

A gépállomás irodájába egy városi lány érkezett. Szülei elváltak, az anya függősége miatt. Édesapjával érkezett az apai nagymamához. Egy éve annak, hogy közgazdasági diplomát szerzett. Egyszerű teremtés volt, hálás minden jó szóért. Tetszett neki a fiú, de annak nagy bánata észrevétlenné tette a közeledését. Hiába sündörögtek körülötte a fiúk, mindenkinek csak a kedvességéből jutott, hamarosan sok barátja lett, mégis magányos maradt. Nem tudott a szívébe fogadni senkit. Szilveszter volt az egyetlen, akiért lobogott a szeretem lángja.

Elérkezett a hercegnő diplomaosztója, nagy ünnepséget csaptak, a fél falut meghívták, nem maradt ki az irodista lány sem, akit a téesz pártitkára vitt magával.

Az ünnepelt egy csinos fiúval megérkezett, mintha a divatlapból léptek volna ki, úgy feszítettek egymás mellett. Mindezt tetézte, a fekete csillogó nyitott tetejű, kétszemélyes sportkocsi, amiben helyet foglaltak. A falu macskakövé, lassan, komótosan gördültek a kerekek, mintha egy modern meséből léptek volna ki. Nőtt a kíváncsi tömeg, minden tekintet rájuk tapadt, találgatták, ki és mi lehet az ismeretlen? Fiatalon ekkora gazdagság, hatalom, nem akárkinek adatik meg. A meglepetés akkor hágott a tetőfokra, amikor a pár bejelentette eljegyzést is ünnepelnek ezen az estén.

Nem vártott sokat magára a hatás, ahogyan az lenni szokott, az irigység mellett az aggodalom is szárnyra kapott. Nem valók ezek egymáshoz, hiába a pompa, azért a lány parasztszármazását megtagadni sosem tudja. Ruhát lehet cserélni, de gyerekkori élményt, gondolkodást-, és szokásformát nem. Józan paraszti ésszel máshogyan gondolkodik az ember, akárhány diplomát gyűjt be sorsa poggyászába, mondogatták a tapasztalt öregek.

Mint egy lakodalomban, hajnalig tartott, a nagy dínomdánom. A gazdag idegen brillírozott, jobbra, balra kacsingatott, számára játék volt a nagy felhajtás. Különösen az egyszerű, szomorú szemű lányt nézegette egyre gyakrabban, ahogyan ürültek a poharak. A lány ebből semmit nem vett észre. Szilveszterre gondolt, mennyivel más a csendes beszédű, nyílt tekintetű jóindulatú fiú, nem illett volna egy ilyen lányhoz...

A múltó órák az elfogyasztott alkohol egyre felbátorította a vőlegényt, a lányhoz lépett és táncra kérte, a menyasszony szeme szikrát szórt feléjük. A kikoszorózott férfi egy pillanatra körülnézett, az eddig magasra tartott feje megbillent a nyakán, az arca eltorzult, nem szokott ő az ilyesmihez.

- Buta falusi liba, kire vársz? - sziszegte fogai között, ami nem sikerülhetett valami halkra, mert még azok is odakapták a fejüket, akik nem látták az előzményeket.

A lány összerezte a gúnyos hangra, és megszégyenülve ült egy pillanatig, apró pici útszéli kavicsnak érezte magát, amit épp most rúgtak odébb. Szemei megteltek könnyel, felállt és elhagyta a termet. Az ajtóig hallani vélte, amint a szégyen bilincsei lábain megcsörrentek. Lassan bandukolt hazafelé, érezte valaki követi, nem sokára be is éri, a léptek neszből erre következtetett. Máskor félne a sötét kihalt utcán, most nem érdekelte mi történik vele. Meghalt a félelem benne, a megaláztatás és a szégyen köpönyegege ráfeszült egész lényére, ennél rosszabb már nem jöhet.

- Mi a baj, mi történt? - ismerte fel Szilveszter hangját.

Egy nappal később nem mesélte volna el, de akkor nem tudta magában tartani, megszégyenítésének történetét. A fiú átölelte a vállát, kissé közelebb húzta magához, megsajnálta, átélte a megalázás minden pillanatának borzalmát. Mind a ketten tudták, közös áldozatai egy helyzetnek, de ez az este összekovácsolja őket, barátok lesznek, örömeiket és bánatukat megosztják egymással.

Ahogy múltak a hónapok, szaporodtak a közös programok.

Történt, hogy a lány egyik reggel nem érkezett meg az irodába. A fiú aggódni kezdett, mert az utóbbi időben gyengélkedett. Nem sokkal később a kórházból telefonáltak, súlyos vakbélgyulladás miatt, azonnal meg kellett operálni. Az utolsó pillanatban fedezték fel a napok óta tartó rosszulétnek az okát, a vakbél körüli tályog a hasüregbe szivárgott, súlyos szövődmény lépett fel. Kritikus állapotban szállították az intenzív osztályra, géppel lélegeztették, sokáig harcoltak az életért, a fiatal szervezet végül megfutamította a halált, az élet győzedelmeskedett.

Szilveszter ez idő alatt döbbsen rá, milyen sokat jelent számára a lány. A vasárnapi misén megjelent, gyónt és áldozott, pedig gyerekkora óta, amikor a ministrálást abbahagyta, nem volt Isten házában látogatója. Valahogy elmaradt, a hitét megtartotta, de vallását nem gyakorolta.

A lány lábadozása alatt minden szabad percükre együtt töltötték. Az egészség visszatérését ünnepelték, amikor Szilveszter megkérte kedvese kezét. Csendes, szép lakodalom volt az övük. Egy év elteltével, kisfiú érkezett aranyzóka hajjal, kék óriás szemekkel. A következő évben is meglátogatta őket a gólya, őzike barna szemű, gesztenyebarna hajú, cseppnyi lánykát tartott a csőrében, aki az anyját formázta. Szépen éltek, gyarapodtak.

Közben gögkisasszony, így nevezték a faluban-, egyre soványabban, sápadtabban, főleg gyakrabban jelent meg a szülői háznál. Kisfiát egy alkalommal a szüleinél hagyta. Volt is meglepetés, mikor a nagymama megjelent az óvodában, a gyerekekkel. Nem sokkal később kiszivárogtak a hírek, válnak. A férfi új kapcsolatban él, egy gazdag üzletasszonnyal.

Az asszony összeroppan, gyermeke ellátásáról képtelen volt gondoskodni. Viharos válásról lehetett hallani, óriási, balhékkal, anyagi vitákkal. Volt az asszony családjának egy öröklött birtoka, az esküvőre eladták, hogy ne menjen a puccos házasságba, pucéron. Az osztozkodásnál egymás torkának estek úgy, hogy meg is feledkeztek a kisfiúról. A gyerek zaklatott volt, félt a hangos szótól, társtalanul, félrevonultan figyelt. Nem játszott senkivel, állandóan ugrásra készen állt, hogy menekülni tudjon. Egy emberkét engedett magához, az őzikeszemű kislányt. A kicsi lány egyre többször vitt játékot a kis barátjának, megosztva a játék örömét, néha meg simogatta fekete fürtös fejcskáját, ilyenkor mosolyogni is látták a gyermeket.

Ebben az időben történt, hogy a kislány édesanyja valami rendellenességet észlelt magán, este elmondta férjének, aki másnap orvoshoz vitte asszonyát. A vizsgálat nem tartott sokáig, hamarosan levél érkezett, visszahívták, lesújtó eredményt tártak elé, rossz kilátásokkal. Kétségbe estek, ott a két gyerek, őket fel kell nevelni! Nem adják fel, harcolni fognak! Álmatlan éjszakák, átsírt nappalok, következtek. Rettegve várták a fővárosi Onkológiai Intézet vizsgálatát. Híre ment a faluban, mekkora a baj. A falu apraja, nagya szerette az asszonyt, mindenki sajnálta.

Meghallotta ezt a hírt a városból hétvégére hazaérkezett asszony, elment a bölcs öregasszonyhoz, tanácsot kérni, saját helyzetére, de ha már ott volt, rákérdezett Szilveszterék tragédiájára.

Kapott is választ mindenre.

A sajátjára, hogy göggel vett sikernek, bánat az adóssága, viszont, ha kiegyenlítődik, a szomorúságot hordozni kell egy ideig, majd csak elfogy egyszer. Akkor tiszta lappal lehet kezdeni, egy olyan partiban, ahol nem játszanak cinkelt lapokkal. Szép értéket kapott a szülői házból, annak mentén,

hozzátéve a saját gyűjteménye gyöngyszemeit, - kidobva az üveggyöngyöt-, fűzheti az élete láncát tovább, hogy milyen kapocs kerül rá, arra kell figyelnie.

Szilveszteréről annyit mondott. Egy lélek lakik két testben, így az erejük megkétszereződött, csatát már nyertek, ennek megett az eredménye, most a háború győzelmét ünneplik. Nem értette az asszony, miket beszél az öreg bába, hogy lehet a halál árnyékában megnyert háborúról beszélni, tán csak nem az eszét veszítette? Kérdezett volna, de nem tette, tudta, hogy többet úgy sem mondana. De, bizony tudta az, miről beszél. Szilveszter látogatta meg, nem is oly régen, örömszárnyakon érkezett, elmondta, minden rendben van, csak a leleteket cserélték össze.

Emlékei itt végéhez értek, öreganyja töpörödötten, kissé megdőbült háttal, ráncos, csontos arcával és gyönyörűen csillogó, tiszta tekintetével megjelent egy pillanatra az égen egy felhő mögül előbújva, búcsút intve neki. Biztosan így volt, nem csak képzelte, mert kezei még intésre álltak.

Elindult, várt rá a munka. A felesége szorgoskodott mellette, az eperfa árnyékában. Két hokedlira létrát fektettek, azon duzzadtak a dunyhák és párnák a nap sugarainak dögönyözésében. Alig várták a délutánt, hogy megérkezzenek az unokák és elfoglalják a kis lakot...

KARÁCSONYI TÖRTÉNET

A tarka girlandok között csillogó szikrát szórtak a hópelyhek a karácsonyi fényben. Embertömeg hömpölygött az ünnepi forgatagban. Egy szőke kislány hosszú kabátban a játékbolt előtt tétován megállt. Szétnézett, mintha keresne valakit. Senkinek nem tűnt fel az egyedül kóborló gyermek... Várt kicsit, majd a kirakathoz lépett, s homlokát a hideg üveghez tapasztva rácsodálkozott a mozgó figurákra. Az eladó észrevette, és mosolyogva ki intett neki. A kicsi lány lyukas kesztyűjében visszaintett mosolyogva.

- Megint itt van ez a gyerek, - szólt oda a pénztárhoz.

- Be kellene hívni, had játsszon egy kicsit. – válaszolt az éltes asszonyság.

A fiatalasszony kiment, megfogta a kislány kezét és a játékbírodalomba bevezette.

- Gyere kicsim, nézd meg a kínálatot, és játssz, amivel akarsz, ha kedved tartja.

- Köszönöm, de nem tehetem. Édesanyám soha nem engedte meg, hogy összefogdossam az árut, ő is boltban dolgozott, a betegsége előtt. –szólt a kislány szomorúan.

- Hol van most az édesanyád?

- Az angyalokkal énekel fent a mennyei kórusban, nagyika mindig ezt mondja, de én tudom, hogy meghalt, és az Úrnál szolgál.

- Hány éves vagy, van testvéred? –kérdezték tovább.

- Kilenc múltam, és nincs testvérem, édesapám messze dolgozik, egy másik országban. Karácsonyra hazajön és elvisz a messzi mamámhoz a hegyekbe, ahol szánccsengővel járjuk be az erdőt. Maguk jártak már a havasokban, látták a fenyőerdőt? Onnan jobban látni a csillagokat. Szeretek ott lenni, mert nagyon kedvesek az emberek.

- Milyenek ott, mások, mint itt? –kérdezték kíváncsian.

- Igen. Itt a nagyit megszólják, hogy nincs szép ruhám, és a cipőm lyukas. Az iskolában összesúgnak mögöttem, és szegénynek csúfolnak. Nem volt ez mindig így. Még élt anyu, mindent megkaptam, sokat vásároltunk együtt. Ismertem a környék összes turkálóját, ha volt valami különleges szép ruha eltették nekem, anyu kimosta, kivasalta, és nagyon csinos voltam benne. Nagyikával nem mehetünk, nincs egy fillérje sem ruhára, mert kell a csekkekre. Apu is keveset keres, a házuk részleteit alig fedezi, mindig mondja, legalább lesz hol lakjak, ha ő már nem lesz, mert ő is beteg, fél tüdeje van. Nyílt az ajtó, csend lett, a beszélgetés fonala elszakadt. Az eladó készségesen a belépő hölgyhöz fordult.

- Miben segíthetek? –kérdezte kedvesen.

- LEGŐ-t szeretnék a fiamnak, azt a nagy dobozost, ami a kirakatban van.

- Betetszene jönni holnap érte? Nincs raktáron, de zárás után beveszem.

- Nincs nekem arra időm, hogy ide futkossak, húszezerért most is beveheti, - sziszegte a nő.

- Sajnálom asszonyom, nem tudom megbontani a kirakatot, nyitva tartás alatt.

- Mert, nem akarja, inkább a lányával kokettál. Maguk, mind egyformák! Kérem a vásárlók könyvét! – kiáltott dühösen.

- A gyermek nem a lányom, és semmiben nem akadályoz. Egy potenciális vevő, ha lesz pénze vásárolni fog, most ismerkedik a játékokkal.

- Jó lesz a körmére nézni, mert az effajta könnyen a zsebébe csúsztat valamit, csak rá kell nézni. – szólt megvetően, éles gúnnyal.

A kislány nagy szemekkel az asszonyra nézett. Szemét elöntötték a könnyek, és ajtó felé indult. Az eladó utána lépett, átölelte a kislányt, és így szólt.

- Asszonyom a pénztárban megtalálja a panaszkönyvet, és most jól figyeljen, hogy ezt is be tudja írni, és a beírás után hagyja el a boltot dolga végeztével! Ez a gyermek, napok óta a kirakat előtt áll epekedve. Behívtuk melegedni, és azért, hogy játsszék kicsit, de nem nyúlt semmihez, mert úgy nevelte az édesanyja, míg élt. Ön belegázolt a gyermek lelkébe, megtépázta a becsületét! Ha érdemesnek tartanám arra, megkérném, hogy kérjen tőle bocsánatot, de a maguk fajták erre képtelenek. –fejezte be megvetően.

Az asszony nem szólt semmit, csak elviharzott.

- Kislányom, ne sírj. – erre tényleg mások az emberek...

A kislány kibontotta magát az ölelő karokból. Szemét megtörölte, és így szólt.

- Köszönöm szépen a kedvességüket. Kezét csókolom, kellemes ünnepeket kívánok maguknak!

Az ajtóból visszaneézett, arcocskáján nyoma sem volt az anyagi mosolyának, őzike szemében mély szomorúság költözött, lyukas kesztyűjében búcsút intett.

Nem látták többé a gyermeket.

TANYÁ

Nyári meleg perzselte az út menti fákat, a szekér lassan haladt. A kerekek belesüppedtek a homokba, a lovaknak melegük volt. Nem volt messze a fenyves, ahol rákanyarodnak a kövesútra, amit valamikor az erdőgazdaság épített a fakitermeléshez. A bakon ülő férfi szerencsésnek tartotta magát, amiért az örökölt tanyát nem hagyta el. Sok évnek szorgos munkájával takaros, szép kis lakot varázsolt az erdő szélére. Az udvar tiszta és rendezett, a pajta boldog családi fészek lett, ahol összeül a nagycsalád.

Szép ez a táj száraz időben. Bezzeg, ha jön a csapadék, sárban, latyakban könnyen benne ragad az emberfia. Mégsem jutott soha az eszébe, hogy elhagyja a szüléktől örökölt birtokot.

Birtok! Így nevezték már a *szépapjájék is, a falatnyi tanyát, és a zsebkendőnyi földet. Innen indult palatáblájával, plajbászával, és szivacsával öregapja valamikor a tanyaközponti három tantermes iskolába. Ahol megtanulták a szorzást, osztást és a betűvetést rajta. A tábla egyik oldala csíkos, a másik kockás volt.

Öregapja példaképpé nőtte ki magát a családban, szorgalmával, a föld iránti szeretetével.

Meg is lett az eredménye az ősök iránti tiszteletnek. Precízségének köszönheti, hogy a mestervizsgán a legszebb darab került ki a kezei közül. Munkája akadt bőven a környéken, kevésnek bizonyult sokszor a nap órája, sokszor a hold fényénél is dolgozott, mindaddig, ameddig látta a munkadarabot. A földre nem sok ideje maradt, azt a szülei művelték, amíg fel nem költöztek az Úrhoz. Az állatok gondozásából viszont kivette a részét, jól is járt, mert aki jól bánik az állattal, annak meghálálják. Harminc felé járt, mikor hátrahagyta a kurjongatós legénysorát, és nősülésre gondolt. Széplányt választott, fiatal, ringó csípőjűt, akiből jó anya válik. Sűrű vendég volt náluk a gólya, négy lány után jött az egyetlen fiú. Békeességben, szerényen éltek, sokat dolgoztak, nem vágytak a városba akkor sem, mikor kiürültek a környező tanyák. Az emberek gyárba mentek, fürdőszobás, központi fűtéses lakásba költöztek. Városi emberré váltak a panelrengetegben, a föld nem jelentett számukra semmit, a paraszti életet megvetették, sokan azt is letagadták, honnan indultak...

Múltak az évek, a kényelem mellé egyre több gond költözött a városi emberhez. Bezártak a gyárak, szaporodtak a kiegyenlített számlák, álmaik lakását kikezdte az idő, a végrehajtók és a bankok martaléka lett. Egyre többet gondoltak az elhagyott fenyvesre, a földre és a magára maradt,

bánatában megrogyant házra. Szerencséje volt annak, akinek kintartott a tető az épület fölött, mert az visszatérhetett.

Leromlott házak, elhanyagolt szalagparcellák. Nem értenek hozzá, nem tudják, mi kell, a földnek. A jó gazda szorgalmát elmosta a történelem, helyében nyomor termett...

*

Sötét felhők tornyosultak, a homokot felkavarta az erősödő szél. A fenyves erdő másik végéről stráfkocsival hazafelé tartott egy másik bennszülött.

- Gyí, ti, gyí! Menjete már gyorsabban, itt a vihar a sarkunkban, ha beleragadunk a homokba, jöhet a traktor, dorgálta lovait a kocsis.

A bekötőútig könnyen haladtak, de az erdővégi tanyáig nehezen rótták az előttük álló utat. Autót ritkán látni erre, a homokot nem szereti a járgány.

Régóta kevés gyerek születik itt. Az a kevés meg hozzászokik a gumicsizmás lépésekhez, amikor járni tanul. Egy-két megszállott család maradt a kietlen tájon. Őket úgy fogja a gyökér, hogy a kaszás is alig tudja, kiszakítani

Nem értették az elvándorlókat, mi kötötte őket a kietlen pusztához. Kérdezték is, miért nem mennek a városba, a kényelembe, ahol ledolgozzák a műszakot, és jöhet a pihenés, szórakozás. Egyforma választ kaptak. A föld szeretetét, a hagyományok ősi szellemét semmiért el nem hagynák...

Közben múltak az évek...

A városokban megteltek a gyárak, a paraszti munkát felváltották a szalagok, szövőgépek, marógépek, meg mindenféle ipari csodák. Beszippantotta őket a szép reménybe vetett hit, hogy a gyermekeikből urat nevelhetnek. Nem ment ez olyan könnyen mindenkinek. Ahogyan gyarapodtak, egyre csak előre gondoltak, visszanézni elfelejtettek. Nem volt divat kutatni a múltat akkoriban. Az öregek bölcsességét gyorsan kimosta a fejkéből a média. A véleményformáló emberek megjelentek, ezekre figyeltek. Példabeszédet nem hallgattak, szentírást régen nem a pap mondta, hanem a napi hírolvasó bemondó. Munka közben megbeszélték a hallottakat, a szép ígéreteket. Boldogok voltak, elhitték, hogy a gyermekeiknek, unokáiknak, nem lesznek nehézségei, szép jövő vár rájuk.

Pirosposzsgás arccal majálisra mentek, mosolyogva lengették a zászlajukat a tribün felé. Múltak az évek, nőttek a gyerekek, akik jól helyezkedtek, szívességet tettek, kiválasztottak lettek...

A második generációból egyre több értelmiségi került ki. Ők már nem ismerték a föld szagát, az eső és a széna illatát.

Az elhagyott tanyákra, amíg a tető be nem omlott, és a kútban víz volt, és még gyümölcsöt termettek a fák kijártak, aztán végleg az enyészetre hagyták...

A tanyaközpontok próbálták még tartani magukat egy ideig. Először a tejcsernok lehúzta le a rolót, követte a bolt, utoljára a kocsmára került lakat.

Pár tanyában járta még az élet a körtáncát. Temetés, lakodalom, keresztelő követték egymást. A megszállottak gyerekeinek a gyökerei is erősek lettek, jól megkapaszkodtak, a szülői minta hatására átöröklődtek az értékek, ennek bizonyítéka, a bakon ülő fiatal mérnök.

Mire megeredt az eső, otthon a vályúnál ittak a lovak.

A férfi a fenyves erdő túl végéről érkezett haza, segíteni hívták. Mostanság egyre több munkája akad. Igaz nem palotát tervez, tervrajzot sem készít, hanem toldoz, foltoz, tapaszt. A tömés házaknak arra van szükségük...

Szívesen mutatja, tanítja az embereket. Takaros, szép háza, tiszta portája bizonyítja, szorgos gazdaként éli az életét. Örül az új szomszédoknak, a sok gyerekeknek, és reménykedik, hogy egyszer iskola épül. Mert az még sem járja, hogy napi több kilométert gyalogolnak a gyerekek a buszig, utána utaznak még egy órát, mire az iskolába érnek. Retúrban ugyanez vár rájuk.

Városi gyerekek ezek, nem szoktak a strapához, egy némelyikük abból a heti egy tornaórából is fel volt mentve. Az idő és körülmények itt megedzik őket, mire felnőnek...

A szülők szíve majd megszakad, látják a sivár pusztát, a lerobbant tanyát, toldozzák, foltozzák, a tetőt javítgatják, mielőtt beáll a tél, mert, ha nem végeznek időben, a hó beszakítja a mennyezetet.

A mérnök szomszédjának szerencséje volt. Kétkezi munkájukkal és szomszédi szívességgel lakhatóvá teszik a tanyát, mire bekopog a tél. Az öntöttvas kályha is a helyén áll, csak a rozsdától kell megszabadítani, és ontja majd a melegét. Az erdőben rözse és gally akad.

Tavasszal nekilátnak a ház körüli parányi kert bevetésének, trágyát is kapnak hozzá, hogy termőre forduljon.

Nem tehetnek mást, be kell rendezkedniük, hosszú időre, vagy örökre, de örülnek, hogy nem hullott szét a család, amikor bezárt a gyár. Gyúlt az adósság, rezgett a lécszék a fejük felett. Alkalmi munkából tengődve, egy darabig törlesztettek. Nőtt a konkurencia, sok lett a kéz és kevés a munka, egyre kevesebb falat jutott. A baj nem járt egyedül, beütött a ménkő a megemelt hitellel, ami ellehetetlenítette őket. A bank vitte a lakást..

Alig kaptak valamit, miután levették a tartozást kamatostól, kezelési költségestől. A maradékból számolgatják mire telik. Sok még a tennivaló, hogy elfogadható körülményeket biztosítsanak maguknak.

Nem panaszkodnak, mert nekik van hol álomra hajtani a fejüket. Az itteniektől segítséget kapnak. Nagy itt az összefogás, a józan paraszti ész bölcsessége összekovácsolja az embereket. Aki be tud illeszkedni, az jut egyről, a kettőre, de hány sorstársuknak ez sem adatott meg...

Reménykedve nézik azok portáját, majorságát, kiknek nem tépték ki a gyökerüket...

Házaik épek, szépek, nem paloták, kastélyok, de tiszták, szépek. Igaz hajnaltól, késő estig talpon vannak, mert munka van az állatokkal és a földdel, de megéri...

A bevándorlók is értik és remélik, a nyomort hamarosan elúzik, és a gyerekeiknek, unokáiknak jobb életük lesz, ha erős gyökeret eresztenek...

ÁLMODÓ TISZA PART

Mielőtt elrepítette az éj szekere az álmok birodalmába, nagy elhatározásra jutott, előrehozza későbbi programját. Kora reggel a nyakába veszi a várost. Nem tudja, mi sürgeti, talán a vágyakozás...

Még egyszer a felkelő nappal együtt látni azt, amit, már csak az álmaiban láthat. Amint pillái elnehezdedtek, megérkezett álomtündér. Smaragddal díszített pálcáját suhogtatva könnyű, és szép álmodot varázsolt...

Fiatalt, életvidám keszhajú teremtés sétál a szőke Tisza partján. Ámulva nézi a víz játékát, a pajkos fodrokat, amint aranylós fürtjeikkel tetszelegnek a víz tükrében. A hídhöz érve hiába próbálják a haragos örvények útjukat állni, maradásra bírni, azok kikacagják, és futnak tovább. Óriási csobbanással egy öreg harcsa szalutál. A Nap, százezer ecsetjével aranylós csillámsugarat fest a folyó vizére. Az ég, kék bársony takarója alatt apró bárányfelhők fogócskáznak. Lassan ébred a város. Nem sokára indul a hömpölygő embertömeg, a híd mindkét oldalát elfoglalva az újszegedi strandra. Családok, ételhordókkal a kezükben vonulnak a partra, hangos gyermek zsvaj kíséretével. Partra érve, a zöld pázsitra plédeket terítenek, kényelmesen elhelyezkednek egy öregfa árnyéklombja alatt. Üzemi öltözők, nyaralók sora kínálja magát a pihenni vágyóknak, pingpongasztalokkal a teraszán. Nem messze tőle, az épület végében, sakkasztalok sorakoznak. Kicsit távolabb röplabda pályához hasonlítható, turulpályák csalogatják a sportolni vágyókat.

Aki nem hozott otthonról elemózsiát, az sem marad éhes. A bejáratnál, vendéglátó-ipar gondoskodik, hogy ne korogjon a gyomor, fillérekért kínál finom ételeket. Aranylós húsleves, cérnametéllel, sárgaréppával, zöldséggel, még velős csont is akad annak, aki idejében érkezik. Jelen van a magyar konyha minden fogása. Marhapörkölt galuskával, pacal tarhonyával, vese-velőtojással, káposztás cvekedli, remegő túrógombóc, és a finom palacsinta...

Ha túl soknak tűnik az emberes adag, fél áron kapható zóna. Egyet nem szabad rendelni, rántott szeletet. Nem azért, mert nem jól készítik, hanem olyan vékonyra klopfolják, hogy átnézve rajta, látni lehet a Fogadalmi Templom toronyóráját.

Talán nincs olyan szegedi, aki ne keresné fel a nyári hőségben a parti strandot.

Amikor az ember túl van a strandolási korszakon, és pihenni vágyik, a városi oldalon választhatja, a Stefániát, hol az öreg fák lombjai összesimulnak, lombosátraik alatt a padokon pihenést kínálnak a

megfáradt vándornak. Majdnem minden bennszülött ismer olyan párt, akik csillogó ezüstszálakkal a hajukban, ott találták meg a boldogságukat. Volt olyan, aki az unokájával érkezett a játszótérre. Az egyik padon véletlenül, éppen, akkor és ott- magányát oldotta egy öregúr. A kisgyerek labdáját Ámor "véletlenül" a lábához gurította...

Nem sokkal később már hármásban jártak a térre, köszönteni az angyalt.

A fák este a fiatalok szerelmi vallomásait hallgatják, segítik a nyilak célba találását. Olyan érzése van az embernek, ebben a kavicsos parkban, mintha Isten az élet körforgását biztosítaná. Nappal a játszótéren a gyerekek múlatják az időt gondtalan vidámságban. Délután idős párok és magányosok sétálgatnak, olvasgatnak a védő lombok alatt, este szerelmes fiatalok töltik meg az öreg padokat. Erzsébet királyné gyönyörű márvány szobra áll a régi vár előtt, mögötte a Múzeum hátulsó fala őrzi szépségét. Ha átmegyünk a híd alatt, ott terül el a halászcserda. Sokan állítják a legjobb halászlé, halpaprikás és haltepertő itt kapható. Nincs üres asztal esténként. Aki ragaszkodik a helyben főzött tiszai pontyhoz és harcsához, az türelmesen kivárja, még távozik egy jóllakott társaság. A halpaprikás illatával megtelve a kőbástyával védett park hídon túli oldalához ér a kesehajú lány. Készülődnek a kajakosok. Úszóházak sorának paradicsoma tárul a szemé elé. Nagy itt a sürgés, forgás. Dinasztiák adják egymásnak a kulcsot, örök státusz szimbólum. Kajakok, kenek futnak a csörlőkön, nagyot loccsanva érkeznek a vízre.

A kislány elindult élménnyel megpakolt tarisznyájával az otthonába, ahol vár rá az elrettentő mai valóság. Álomtündér varázspálcáját megsuhintotta, és visszarepíti az „itt és most” - ba...

Fénytelen, száraz öreg szemébe műkönnyet cseppentve, tervét teljesíteni készült. Sietve öltözködött, gyorsan megreggelizett, frissen pattogott, már ahogy ezt az ő korában teheti. Tudta nehéz nap előtt áll. Bejárni álmai valóságos tájait, amelynek nyoma sincs már. A Stefánián eltűnt a régi játszótér, a park lombjai depressziós fájdalomukban nagyokat ásítognak, messze eltávolodva egymástól. Nincsenek kacagó, sikongató gyerekek, olvasgató, kötögető öregek. Az öreg fák csak este bújnak össze, mikor lombsátort terítenek a még szerelemre vágyó fiatalok fölé. Egyre ritkábban jár erre Ámor, nyilait megmérgezték, a demoralizáló fekete seregek. Diszkók pillanatnyi, őrjöngős mámore váltotta fel a szenvedélyes, beteljesedésre váró, izzó szerelmeket.

A Tisza partjára érve, rettegő piszkos habjaival fut tova a folyó, az örvények is elbújtak félelmükben, ciános szennyezéstől félve. Büszke, szőke folyónk tudja, a múltat soha nem szabad feledni, mert csak éberséggel lehet túlélni a manipulált jövőt.

Túlololdalára áttekintve, eltűntek a gyári üdülősorok, a meleg ételt kínáló éttermek. Nem hallani az aktuális slágereket, Marina és a csoda autó már a múlté. Eperfagyit sem kínál a pancsoló kislány. Helyette esténként dübörgő diszkózene tölti be a teret. Az úszóházak fogatkoznak, magántulajdonban úsztak fel a túl végre. Sétahajó alkalmanként indul még, de nincs arra már sem igény, sem pénz. A halászcserda is beljebb költözött, helyén egy nyugdíjasház épült. Előtte jól megtervezett európai játszótér, illemhellyel. Itt találkozhat nagymama és unoka tekintete, ha az egyik kimegy az erkélyre...

Még integethetnek egymásnak. A családok széthullottak.

Egyetlen örömteli élményben azért lehetett része, a korán kelőnek. Erzsébet királyné kiköltözhetett rabságából a park frekventált helyére, a színházzal szembe, ahol nem messze tőle Dankó Pista áll hegedűjével, a jó hírű régi Hungária Szálló előtt, amelyre már csak egy lerobbant, összerogyini készülő épületegyüttes emlékeztet. Azt beszélik az itthoniak, éjszakánként a tisztalelkűek hallják, hogyan hegedül a királynőnek a Cigány Prímás király.

Hiába várja bárki, hogy találkozzon egy öreg harcsával, napokig fürkészheti a vizet, ritka vendég ma már, szalutálni sincs kedve, ha egy eltévedt öreg erre jár. Szennyezett lett a folyó, fényét, csillogását elveszítette, hiába fest rája ecsetjével arany sugarakat a nap.

Fájó szívvel ér véget a reggeli séta, szeméből könnycseppek gördülnek le a műkönnyet kimosva...

VASÁRNAPI ÖREG

Hűvös napkeltére ébredt a kisváros. A kertekre gyöngyharmatot szórt a reggel. Nedvesen kínálták magukat a parkbéli padok. Ünneplőben öltözött öregasszonyok tipegtek a templom előtt, misére

gyűltek össze. Az ajtón kitóduló tömjén keveredett a kölnivízzel, amivel megszórták magukat. A régi szekrény molyirtójának szúrós szagát igyekeztek tompítani a levendula és más virágok illatával. Talán ezért hívják szagos misének a vasárnapi nagymisét...

Az öregek megadják a módját, ha Isten házába indulnak látogatóba. Egyre több a molyrágta kalap és a valamikor szebb napokat megélt gyapjú kosztüm, nem telik újra. Szegény a nép.

Sokat változott a világ. A munkában megfáradt kezekre itt-ott felkerül egy csipke kesztyű, ami eltakarja a bütykös, göcsörtös ujjakat. Az arcokról rég lehervadt a mosoly rózsája. Megint nehéz idő járja...

Mise után szétszóródnak, kívárnak, azért, hogy a rövid úton se kelljen egymással beszélgetni.

Valamikor a bölcsességet tanulni egymástól lehetett. Csoportokban álltak össze, megbeszélték a példabeszédet, meghallgatták egymást, majd otthon továbbgondolták...

Várták a vasárnapot.

Megváltozott minden, a szentbeszédet azonnal elfelejtik, ahogy az ajtón kilépnek. Nem, hogy átgondolják, sokan meg sem értik...

Biblia is egyre kevesebb családnak jut el. A családok szétszélvedve élik az életüket. Kinek van ma arra pénze, hogy mise utáni hétfégi közös ebédre hívja a családot? Egyébként is, a fiatalok többségét hét ökörrrel sem lehetne elvontatni egy misére. Nem ismerik ők Istent, hiszen istentelennek nevelték őket.

A vasárnapi mise után a templomból kilépve minden hívő látja, amint a közeli padon egy szakállas öreg csendel. Nem mondhatni, hogy ápolatlan, de azt igen, hogy minden vagyonát a mellette lévő nejlonszatyorban tartja.

Ha jobban figyelnék, észrevennék, hogy a mise kezdetén megáll az ajtóban...

Nem gyón, és nem áldozik. Mire kiérnek a hívők, elfoglalja helyét a megszokott padon, Isten házában közelében.

Így megy ez évek óta. Szinte észrevétlenül mennek el mellette. Nem tudni, keresné-e valaki, ha nem lenne ott. Soha senki nem köszönti, nem kérdeznek tőle semmit, kikerülik. Pedig! Senki nem tudhatja, ki fogja közülük egyszer felváltani...

Neki is volt egyszer kacagó gyermekora, járt iskolába, állítólag a Szovjetunióban egyetemem is végzett. Onnan hozott feleséget. Vezető állásában addig maradhatott, amíg nem beszélt a megélt emlékeiről, és nem nyilatkozott meg a világlátásáról. Ellenség lett belőle, mert látott és hangosan gondolkodott. Akikkel egykor vadászni járt, már vad helyett rávadásztak, messzire hangzott a lövöldözések zaja...

Olyan messzire, hogy a megyében munkát nem kapott. Alkalmi munkából tengette az életét egy darabig. A felesége és a gyerekei szegényfoltja lett. Nem kellett nekik a hatalom nélküli ember, aki másnak kertet ásott, vagy fát vágott. Hangot is adtak otthon ennek, a szemrehányás és veszekedések elől a kocsmába menekült. Talált olt cimborát, nem is keveset. Okos elméje a malignánfoktól, függően tompult estére. Családja felszámolta a megszerzett javakat, mi nem volt kevés, majd egy mámoros hajnalon, aláírta a lemondó nyilatkozatát. A puccos csapat ezután az ország másik végébe költözött. A ráhagyott pénzből egy évig albérletbe költözött. Mikor a bugyelláris kiürült, csomagjával az utcára került. Az utca kemény „legény”, nem tűri a gyengéket, a betegség lett kísérője. Ismerősei megvetették, milyen ember az olyan, aki a száját nem tartja, és a rendszer ellensége válik belőle, tönkre teszi a családját, a protektorok ajtaját is bezáratja a vérei előtt...

Hallgatott volna, és tolt volna tovább a szekeret, akkor most nem lenne az utca embere. Kiáltották felé a régi elvtársak. De, mily furcsa a világ, azok, akik hallgatták, és csodálták igazságát hirdető szavát, ők vetik ma meg.

Ilyen a világ, kétszínű és igazságtalan. Nem volt helye egyik oldalon sem. Maradt a közép, egy pad a templomkertben.

A volt párttitkár özvegye, kilépve a szentéjből, ájtatos arccal néz a távolba, mintha onnan várna fontos üzenetet...

Néha hozzá a tipeg egy anyóka, elhívja dolgozni, de egyre ritkábban esik meg vele. Azt beszélük az egyedül élő asszonytól nem fogadott el pénzt, csak ennyivalót. Volt is keletje a munkájának, amíg meg nem betegedett. Mikor már dolgozni nem tudott, többé nem keresték.

Nem kell neki alamizna, kalap sincs előtte, hogy aprópénzt szórjanak. Nem kért soha. Amint elfogytak a misézők, egyedül maradt.

Egy anyuka érkezett a térre gyermekével a mise után. Kiflivel kezében szaladt az öreg felé és. nyújtotta kiflivéget, de az öreg nem nyúlt érte csak rámosolyogott, szemében könny csillogott. A fiatalasszony mellé ült és kérdezett. Régen beszélgetett, csodálta magát, milyen felszabadultan mesélte el az életét. Félóra is eltelt talán, az anyuka megkérte, vigyázna-e gyermekére, amíg a közeli boltban bevásárol.

Az öreg boldogan vállalta, nem hitte, hogy szolgálhat még, segítséget tehet, rábíznak egy gyereket... A kisiúval ketten maradtak, a gyerek pakolászni kezdett, kiborította a nejlon zacskó tartalmát. Két váltás fehérnemű, egy igazolványtárca, két pár zokni, egy pulóver, és egy neszesszer, benne olló, tű és cérna, ez volt minden vagyona. A kisgyerek a zipzárt elhúzta, az olló volt számára érdekes, ki is kapta gyorsan, majd elindult vele. Az öreg felpattant, utána iramodott. Maga sem tudja hogyan, pár lépés után utolérte és elvette kezéből az ollót. Zsebébe rejtette, és kézen fogva visszavezette a lurkót. Megnyugodva kezdett bele egy mesébe, ami arról szólt, hogy volt egy ország, ahol az emberek boldogan éltek. Tehették, mert országukban az Igazság uralkodott. Ebben az országban olyan emberek születtek, akik soha nem gyűlölködtek. Nem is volt rá szükség, mert mindenkinek volt hazaszeretete, és hite. Nagyon szigorú, de jólelkű oktatási minisztere volt ennek az országnak, úgy hívták, hogy Igaz Történelem. Az egészségügyi miniszter posztját, maga az Alázat töltötte be. Nem sorolta tovább, felesleges lett volna, hiszen jól megválogatta minisztereit az Igazság. Már csak egy valami maradt a meséből, hogy ki lesz az utódja Igazságnak, ha nagyon megöregszik. Nem kellett sokáig keresni, mert ott állt előtte a Jövő, olyan szülői háttérrel és mintával, amit ez a kis ember kap majd, méltó utód lehet.

Eddig jutottak a mesében, amikor az anyuka megérkezett, két csomagot hozott. Az egyiket az öregnek, a másikat maguknak. Megköszönte a segítséget, majd elmondta, hogy a város végi hegyen, van egy kis építményük, vigyázni kellene rá, mert sok mostanában a betörés, ha ott töltené az éjszakát, megfizetnének érte.

Okos ember volt az öreg és tájékozott, tudta ez egy kéznyújtás feléje, az ő érdekében. Természetesen megköszönte, de rögtön hozzátette, pénzt nem fogad el, viszont kér az őrzésért más. Szeretne minél többször vigyázni Bencére, ha a szülőknek munkájuk, vagy programjuk akad.

Az asszony lehajtott a fejét, hogy ne lássa a könnyeit az öreg, és válaszolt. Bencével ketten élnek, nincs senkijük. Bence apukája székely ember volt, súlyos betegség rabolta el tőlük fiatalon, a csillagok közé költözött, onnan vigyázza, hogy baj ne érje őket.

Reggel is üzent, hogy erre jöjjenek, mert találkoznak azzal az emberrel, akit hamarosan új családtagként köszönhetnek.

Egy váratlan pillanatban a gyermek felugrott a padra, s az öreg nyakába kapaszkodott, majd az ég felé emelte gyönyörű angyali arcát, és így kiáltott.

- Nézd, Apukám, megleltük a Tatát!

Ahogy felnéztek, egy báránnyelű suhant át az égen a kibúvó Nap előtt, amely átölelve a három embert, szórva rájuk aranyló sugarát. Elindultak a kavicsos úton, a hegyi lakhoz, hogy együtt őrizzék a Reményt.

MAJD LEGKÖZELEBB

Az esőcseppek egyenletes kopogása törte meg a hajnali csendet. Az asszony kinyitotta a szemét, és kipattant az ágyból, lábai mintha megtákosodtak volna, a fájdalom elpihent. Nagy nap lesz mai, összejön a család. Öltözködni kezdett. A vicsorgó hidegben igyekezett rétegesen öltözni, de csak annyira, hogy mozgásában ne korlátozza. A pruszlik tetejére otthonkát húzott. Dermedt hideg volt a házban. Éjszakára kihűl a kályha, kevés a tűzifa, többre nem telik. A reggeli teendők elvégzése után a konyhába sietett. A kis balta csattogása elnyelte a rádió reggeli krónikáját. Szaporodott a gyújtós,

nem sokára táncra perdülnek a lángok. Mindent előkészített, így szokta meg. A süteményes tepsik a kamra polcain sorakoztak. Szaloncukros dobozok szalvétával kibéelve, ácsingóztak a tartalomra. Nem sokkal később aranylő gyöngyök incselkedtek, ficáncoltak a fazékban, készült az ünnepi húsleves. Megfakult kék szeme egy pillanatra visszanyerve régi fényét és csillogott, amint elmosolyodott.

Lesz meglepetés, ha meglátják a levesbetétet, örvendezett. Egy egész napon át sodorta pálcára a bordázott lapon, az apró tészta négyzeteket, mire lúdgége lett belőle. Fia lakodalmára egy hónapon át tartott, mire elkészült vele. El is fogyott, mind egy szálig. a vendégek csodálták a papírvékony tésztát. Büszke volt a munkájára. Sok év telt azóta, elfáradt...

Süteményt már csak jeles ünnepre készít, ha jön a család. Ilyenkor előkerülnek a tepsik. Most a zserbó volt az első a sorban. A legszebb szeletek mentek a dobozba, a kissé ferdek a tálra, a szélei maradnak egy mindennapi tányéron, az jó lesz neki. Így tett a többivel is. Az apró szilvalekvárral töltött, illatos vaníliás félholdból nem is hagyott magának, az a menyé kedvence, vigyék csak magukkal, ha annyira szeretik. Lassan megteltek a dobozok, ott sorakoztak, egymáson a kisebb asztal sarkán. Jaj, csak a lúdgégés zacskó itt ne maradjon. Odatette a süteménytorony tetejére. Az előszoba kis asztala roskadozott a finomságoktól. Hófehér szalvétával fedte le a titkát.

Megterített, csillogóra törölte a régen használt poharakat. A találkozás öröme töltötte el a szívét, a várakozás reménye minden sejtjéig eljutott. A szeretettől akkora lett a szíve, alig fért el a mellkasában.

A szíve néha rakoncátlankodik, megkezdte versenyfutását az életért, hirtelen megáll, majd dobban egy nagyot és megy tovább. Mondta is a doktornak, de az nevetett rajta, mert ha az leáll egyszer, bizony nem ballag tovább. Azért kivizsgálták, kapott rá tablettákat, azóta ritkábban teszi ezt vele, ritkábban ijesztgeti. Valami extraszisztolét emlegetett az orvos, alig tudta megjegyezni. Minek is kellene neki, ilyen nyelvbontó szavakat ismerni, hiszen nem használja soha. Erről a családnak meg úgysem beszélne. Amióta meghalt a férje, azt is szegényt a szíve vitte el, nem beszélt az ő rakoncátlan szívéről másnak csak az orvosának, azt meg ugye, köti a titoktartása.

Közeledett az óra, még tett vett a konyhába, bepanírozta a gondosan filézett halat, és a csirke mellett. A pergős rizst becsomagolta többretegű konyharuhába és párnák közé rejtette, hogy meleg és gurulós maradjon, mire a tányérra kerül. Az órára pillantott és elindult a szobába a kikészített ünneplőt magára venni. Az ünnepi ebédhez mindig megtisztelték egymást, alkalomhoz illő öltözetükkel, ezt a nagyanyjától tanulta. Így készült a fogadásra. Örömmel állapította meg, még mindig milyen szép az a kosztüm, amit az ezüstlakodalomra varratott magának. Nem látszik meg rajta a több évtizedes múltja. Hogyan is látszana, hiszen csak ünnepnapon szabadul ki a szekrény fogságából. Orrát megcsapta a levendula illata, a molyok ellen minden évben új csokor kerül a szekrény aljába. A férje is szerette ezt az illatot. Elővette a kincses dobozát, az egyetlen köves gyűrűjét, amit ezüstlakodalomkor kapott. Ritkán került az ujjára, nem illett az istállóba. Valamikor volt két tehenük, pár disznó és majorság. Mára már csak Cirmike és Tisza kutya maradt, pár csirke társaságában.

Eladták a teheneket, kellett a pénz a lakodalomra. Nem sajnálták, fiuk boldogsága volt az ő gazdagságuk. Felhúzni készült a gyűrűt, de meggondolta magát. Visszatette a kis dobozba. Ebéd után meglepi vele a menyét, olyan sokszor dicsérte az ékszerét. A kicsi dobozt magával vitte és a konyhaszekrényre tette. Kosztümjére otthonkát vett újra, milyen murisan néz így ki, állapította meg, a tükör előtt, de ki kell sütni a húst, és féltette egyetlen ünneplőjét.

Készen is lett mindennel időre. A mutatók rohantak, az idő haladt, de sehol senki. Az ablakhoz lépett, homlokát a párás, vizes üveghez nyomta, hátha messzebbre lát. Az esőfüggöny csak sejtetni engedett, hiába tekintett a messzeségbe.

Két napja készül a találkozásra, azt ígérte a fia, jön az egész család. Milyen jó lesz körbeülni újra az asztalt, és jókat beszélgetni. Régen látta őket, a fiával húsvétkor találkozott, de nem maradt idejük beszélgetni, mert sietni kellett neki. Még ki sem tudta bontani a csomagot, megittak egy kávé, ahogy jött, olyan gyorsan távozott. Mikor kibontotta az ajándékot, látta, igen szép otthonkát kapott megint. El is tette a szekrénybe, ott sorakozott a három féltett darab, mert a vásott ruhákból mindig otthonkát varázsolt magának, így volt belőle, pont egy tucat. Várakozása hiábavaló volt. Levette az otthonkát, összehajtotta és eltette. Ünneplőjében várta a családot.

Pontban, délben, ahogyan valamikor régen, most is a sparhelt szélén gőzölgött az aranyló húsleves, mellette a zöldség, répa és egyebek, amik a levesből kikerültek, a csirkeaprólékkal.

Jaj, csak jönnének már, kihűl az ebéd, sopánkodott. Még soha nem érezte ennyire annak a szükségét, hogy magához ölelje őket.

A menyé és unokák húsvétkor sem voltak. Befizettek valami útra a barátokkal közös programra. Megértette, hiszen mostanában ez a divat, elvult hát egymagában. Elolvasta a szomszédától kapott színes lapokat, megevett egy gépsonka szeletet, hozzá egy főtt tojást, azt is úgy illendőségből, hagyományból, mert nem volt rá éhes. Látta maga előtt, hogy a családja milyen jól érzi magát, boldogság volt neki az, ha tudta, mindenki egészséges és vidám.

Egyetlen fia mindig jó tanuló volt, egyenes volt az útja az egyetemig, hát nem csoda, ha sikeres ember lett belőle.

A diplomaosztón, pocaklakó unokája is velük ünnepelt. Jött is gyorsan az esküvő. A fiatalok szépen éltek, gyarapodtak. Szerencsések voltak jó állást kaptak, haladtak egyről a kettőre. Nagy házat építettek, nyaralót vettek és utaznak sokat. Egyre több dolguk akadt, ritkán tudtak jönni, de most egy egész délutánt együtt töltenek, reménykedett. Megint az órára nézett. A szíve elkezdett kalapálni, megjedtt...

Csak most ne! Nehogy rosszul legyen. Gyorsan bekapott egy tablettát, kinyitotta az előszoba ajtót, mélyen a hideg levegőbe szippantott. Akkor fordult be a sarkon az ismerős autó. Az esernyőt felkapta és eléljük sietett. Megörült, letörölte az esőcseppet az arcáról. A rendetlen szíve is helyrebillent. Menyé szállt ki elsőnek, föléje tartotta a kinyitott ernyőt, és homlokára pusztit nyomott. Jött az unoka, a drága kincse, két fejjel nagyobb, szinte alig ismerte meg, akkorát nőtt egy év alatt, pont egy éve látta. Utoljára a fia lépett ki a metál kocs csodából, két csokorral a kezében. Egyik csokrot a temetőbe hozta.

Kézmosás után azonnal az asztalhoz ültek.

Dicsérték a levest, és a finom falatokat. Elmondták, milyen nagy terveik vannak. Mit vesznek, hova mennek. Rengeteget dolgoznak, hogy tartani tudják a szintet. Új barátaik vannak, a régiek elmaradtak. Ezek pénzemberek, nagy protekciókkal, ma már csak így lehet érvényesülni, gyarapodni. Annyi új információhoz jutott, a felét sem értette, mi az a pályázati kalkuláció, csoporton belüli felosztás, jattpénz, mit milliókban mérnek. Hallgatta menyé csivitelését, nézte, milyen szép fiatal még, nem látni rajta, hogy mekkora fia van. Szép nadrág kosztümjét szemlélve vette csak észre, mennyit változott az alakja. Olyan asszonyos lett, kicsi mellei voltak, mindig panaszkodott, de most akkora lett, hogy alig fért a kabátjába. Lehet, hogy szivacsos melltartót hord, szögezte le magában, aztán eszébe jutott, halott valami szilikonról, biztosan az lehet, szivacsot nem tenne a melle helyébe, igényes volt mindig. Elszégyellte magát, hogy elkalandozott. Neki beszélnek, és nem rájuk figyel, de nem értett a beszámolóból semmit. Talán csak azt jegyezte meg, az új barátokkal más életet élnek, és azok fontosak a számukra. Fogyott az ebéd, szaporodtak a szavak. Az unoka beszámolt hova jár teniszezni, és mit tanul. Készül az államokba, már intézik, ott lesz ösztöndíjas. Mekkora fordult a világ kereke, csodálkozott. Az ebédet befejezték, leszedte az asztalt, és süteménnyel pakolta meg. Gondolta, most ő következik. Elkezdte mesélni, hogy meghalt a, idáig jutott, mikor a fia, intett a kezével, és ingerülten megjegyezte, öreg volt, mindenki meghal egyszer.

Tényleg, mit is beszél itt ilyenkor, ilyesmiről, dühös lett magára.

Felállt odament a konyhaszekrényhez, elvette a gyűrűs dobozt, zsebébe csúsztatta, majd a menyéhez lépett.

- Mutasd kislányom a kezedet, kérte.

Az asszony felé nyújtotta a kezét, fénylett a gyöngyökkel kirakott hosszú körme. Szinte a szája is tátva maradt, ilyet még soha nem látott. Elővette a dobozból az ékszeret, a gyűrűt az ujjára akarta próbálni, de a menyé elkapta a kezét, a gyűrűt az asztal alá gurult.

- Mit akar mama, azzal a gyűrűvel, kérdezte dühösen?

- Neked adom, lányom, mindig tetszett, nekem már nincs rá szükségem.

- Ugyan, ki hord már ilyet, nem látja, hogy az ujjamon brill ragyog, tudja, mennyibe kerül egy ilyen?

Majdnem egy millió.

A briliáns vakító fényei könnyeket csaltak a szemébe. Lehajolt, hogy ne lássák szégyenét, az asztal alá görnyedt, felvette a férjétől kapott kincsét, visszatette a dobozba.

Hirtelen csend lett és zavar támadt, a fia lefelé nézett. A fiatalasszony megszólalt.

- Ideje cihelődni, Gáborék várnak a partira.

Asztalt bontott a család. Az asszony a fiához fordult, és félve kérdezte?

- A temetőbe nem megyünk ki?

- Majd legközelebb, anyám.

- Most, nincs arra idő anyuka, ott a csokor majd kiviszi, ha eláll az eső. - vetette, oda a menyé ingerülten.

- Jól van lányom, menjetek csak, ha elígértetek.

Elbúcsúztak egymástól, bepakolták a süteményes dobozokat, és ahogy jöttek, úgy mentek. Üres lett a ház. Levetkőzte ünneplőjét, otthonkát vett magára, tetejére pruszlikot öltött, nagyon hűvös lett körülötte minden, fázott és vacogott.

Elmosogatott. Az eső megszánta, mire végzett, elállt. Fogta a csokrot elindult a temetőbe, nehezen ment felfelé az úton, a temetők mindig magasban vannak...

Kifulladt mire odaért, leült a sír melletti jéghideg padra megpihenni. A műanyag flakont, amiben a vizet hozott, ollóval körbevágta, a virágot bele tette, majd így szólt.

- Apus ezt neked hozták, ma együtt volt a család, most sietniük kellett, más dolguk akadt, de meglásd, ha legközelebb jönnek, akkor majd itt állnak...

Érezte, így lesz nem sokára, megint együtt lesz a család...

A GYŰRŰ ÚTJA

Ráncos kezeivel hiába matatott a keményített ágyneműk között, a doboznak húlt helyét találta. Nem értette, nem is olyan régen, féltve őrzött kincsét oda rejtette. Fülében felerősödött a suhogás, mely mostanában egyre hangosabb. Azt mondják keringés elégtelenség, ilyen korban gyakran előfordul.

Mit tegyen, szólni nem mer, ha mégis máshova tette, leleplezi magát. Kis sámlit vitt a szekrény elibe, felállt és kutatott tovább. Amint a keze beljebb haladt, egyensúlyát elveszítette, a kisszék megbillent a lába alatt és hátrazuhan. Kiáltott és jajgatott, mindezt hiába tette, lába a teste alatt landolt.

Próbált felkelni, de a fájdalom belé hasított, ezért mozdulatlan maradt. Várt, mi mást tehetett volna, majd csak eltelik egy óra, és megérkezik a család. Fázni kezdett, a hűvös parkettán. Legalább csúszni tudna, nem messze tőle van egy szőnyeg, amit magára húzna. Még egy próbálkozás, egyetlen méter kellene csupán. Amint megmozdult, mintha csontját törnék, iszonyú fájdalom hasított a combjába.

- Combnyaktörés? Úristen csak azt ne! – suttogetta magában.

Az ő korában műtét, szögecselés, mankó, és járókeret. Ekkora helyen ilyen eszközökkel közlekedni nem lehet, akkor marad az ágy. Nem kellett kiszolgálni soha. Ha magát nem tudja, ellátna, azt nem éli túl...

Nem maradhat a földön fekvő, fel kell állni, és menni kell, nem hagyhatja el magát. Körülnézett, a kis sámlit maga mellé húzta, rátámaszkodott, és iszonyú kínok között kiszabadította a lábát.

Mozgatni tudja, akkor nem tört el, örömeben elsírta magát. Nem érdekelte már a kincs, ami nincs! No, azért nem volt oly egyszerű mutatvány, centinként csúszott tovább, hogy a fotelt elérje. A karfába kapaszkodva neki gyürkőzött és felállt. Nézte a nyitott felső polcot, kezének helyét a ropogós textília között.

Járhatott volna rosszabbul is, nyugtatgatta magát.

Fájt a lába, háta és a dereka, öreg csont már ilyen, ha el nem törik, a zúzódás sokáig megmarad és sajog.

Kiment sántikálva és megterített. Miután minden a helyére került, titkon az órájára pillantott, és gyertyát gyújtott. Hamarosan megérkezik a család. Ünneplőjét felöltötte, rátekintett csupaszig kezére. Hová tűnhetett az a doboz? - kérdezte magától százszor.

Nem járt a lakásban más idegen, csak az a két férfi a hivatalból környezettanulmányon, gyógyszer-támogatás ügyben. Nem, az nem lehet, jól öltözöttek voltak, oly illendően viselkedtek. No, meg aztán igazolványt is mutattak. A dobozt sem láthatták, az igazolványt meg a retikülből vette elő, ami a másik szekrényben volt. De hiszen fel sem álltak. - korholta magát, minek vádaskodik.

Vagy mégis, amikor a kamrába ment, süteményért? Csak is így lehetett. - szötte a gondolat fonálát tovább.

Mit fog szólni a család, ha elmeséli, hogy meglopták, becsapták? Elszégyellte magát.

Az ajtóban kulcs fordult, vidám csapat érkezett. Elő az öreg, nagy csokorral, köszöntötte szép szóval. Csillogott a szeme, olyan volt, mint régen, amikor a kezét megkérte. Szép szavait csokorba szedve köszönte meg a boldog ötven évet.

A lánya és a fia következett, utánuk az unokák. A komódon gyűltek a szépen csomagolt pakkok. Állt meghiúsítottan, de csak az eltűnt dobozra gondolt. Szeméből peregni kezdtek a könnyek.

Férje gyors vigaszt remélve a zsebéből apró csillogó díszdobozt varázsolt. Miként annak a tetejét megnyitotta, azt hitte, elájul, benne a vastag karika, amit a dobozba rejtett.

Nézi a gyűrűt, még sem az, hiszen egy csillogó kő van benne, csak hasonló. Mi történik veled, fel nem fogja, egyforma, de még sem az?

- Ugye, csodálkozol? - kérdezte a párja mosolyogva.

- Meg szerettelek volna lepni egy brilles gyűrűvel, ehhez kellett a méret. Tudtam, a kevés ékszeredet hol rejtegeted. Mivel aranykarikánk a félévszázad alatt megkopott és behorpadt, gondoltam készíttetek helyette egy ugyanolyat, csak briliáns kővel ékesítettet. Nékünk ilyenre úgysem tellett, megleplek hát veled. A gyerekeknek elmondtam a tervet. Segítettek ők is benne, nem volt annyi pénzem. Azt hittük, lesz még idő visszatenni a köszöntésig. Hányszor eljátszottunk a gondolattal, hogy meg fogsz lepődni, mikor ünneplőd felöltöd, és az ékszeredet az ujjadra húzod.

A nyitott ajtón bekukkantva, mi lepődtünk meg, látva az ágynemű feldúlva, így hát lebukszunk.

Kérünk, bocsáss meg! Kárpótlásul a kellemetlenségért, csillogjon hát ujjadon a gyémánt, add hát a kis kezéd. - kérlelte asszonyát.

A férfi szemében a hálakönnycseppek igazgyönggyé értek, amint a gyűrűt felhúzta. Az apró kis kövecske beragyogta, szeretet sugarát szórva, az egész családot a boldog ünnepen.

A boldog "ara" már nem érzett fájdalmat, elhallgatta az esést, pedig jól tudta a lila foltok rövidesen megjelennek a testén.

AZ ELSZAKADT SZEM

Mélyen kotorászott a zsebében, ujjai között megcsörrent az apró, tenyerébe szedte, az összezárt markát, kinyitotta, és számolni kezdte. Nem sok, állapította meg búsan, három kisfröccs ára.

Elgondolkodott, újra számolni kezdett. Az nem lehet, hogy csak ennyi, sokan adtak, azt hiszi valami fizetésnapforma lehetett, mert néha mosolyogtak is hozzá, ahogyan a pénzt feléje nyújtották. Ismét nadrágja zsebét kutatta, az ujjá megakadt egy lyukba, tehát megvan a bűnös, a szakadás miatt elpotyogtatta. A maradékot a másik zsebébe csúsztatta, miután meggyőződött róla, hogy az megtartja. Végig nézett magán. Ruhája tiszta, nadrágja ugyan az élet régen elhagyta, nincs áram, kivásalni nem tudja. Pulóverja kissé bolyhos, a színe is fakó, látszik rajta nem mosóporral mosott, és a selymesítő öblítőt sem ismeri.

Szappant kapnak a máltaitól eleget, egész hónapban kitart. A múltkoriban egy doboz sört ajándékozott egyik sorsársának, hát az a balga, az összes szappanát neki adta. Elfogadta, de nem azért, hogy kihasználja, hanem, hogy kiporcíozva visszaadja. Nagy szükség van arra az ő sorsukban. Elég sok bűz tapad rájuk az utca porával, no, meg aztán ott a kocsmá, a füst, a pia szaga, hát az bizony nem Chanel illat, az már biztos! Ha még ezt tetézi a személyi higiénia hiánya, gyomorforgató lehet, az már tragédia kategória.

A nap lemenőben volt, amikor közeledett a kocsmához. Kinyitotta az ajtót, szürke füstködbe burkolódzott a helyiség, csak a sötét volt megvilágítva, hogy a bizonytalan járásúak, és a rossz szeműek is odataljanak. Estefelé hangos a szó, az efféle intézményben, jobbról, balról folyik a diskúra, itt-ott csendes disputa, a hangok kavalkádja. A sarok felé vette útját, volt ott egy üres asztal.

Jól esett beteg lábainak a pihenés, reggel óta állni nem gyerekjáték. Talán tíz perc telt el, amikor a kocsmatulajdonos odament.

- Mi van, öreg, sziesztázunk, vagy csendes pihenőt tartunk, arra ott a parkban a pad, ha nem találsz oda, majd megmutatom! – sziszegte fenyegetően a kigyúrt alak.

- Óh, fogyasztok én, kérem, csak kicsit megpihentem, –válaszolt alázatosan.

Nem is várt tovább felállt, és a söntéshez sétált. Kért két kisfröccsöt, azért kettőt, mert így, egy úttal elrendezte a napi adagját.

Az asztalhoz visszatérve, megkezdte élete filmjének vetítését...

Kereste az elszakadt láncszemet, ami ide vezetett.

Egy kis gyereket lát, akinek a szülei dolgos emberek. Szerény körülmények között, békességben élnek. Négyen vannak testvérek. Három fiú és egy lány. Az apjuk vasutas, az anyja nem dolgozik. Vasutas feleségek nem dolgoztak akkortájt, majorságot tartottak, gyerekeket neveltek, és az uruknak főtt ételt pakoltak az utakra, amit a kazánál megmelegítettek, így mindig főtt ételt ettek. Iskolában nem volt semmi baj a gyerekekkel, édesanyjuk rengeteget mesélt nekik, a leckékben segített, vagy csak ellenőrzött. Haladtak is szépen. Lett belőlük szakmunkás-mester, tanár. Ő technikus lett. Úgy tűnt a családalapításnál vendég volt Fortuna, gyarapodtak szépen, gyermekáldásban és, anyagi javakban. Jóban is voltak Istennel, miért ne lettek volna, ha ilyen szépen éltek. Teltek az évek, ahogy a gyerekek nőttek, úgy szaporodtak a gondok. Szülei, egymást követve, rövid alatt, visszatértek a Teremtőhöz. Kezdett szétesni a család. Mindenki hajtotta a maga kerekét, már csak esküvők, és temetések hozták össze a familiát.

Saját családjában akkor ütött be a ménkű, amikor a gyerekek elhagyták a szülői házat, és ketten maradtak. Jó sok idő óta nem értette, mi lehet asszonyával, reggel semmi baja, délutánra általában ágyban találja. Hiába kérdezte, a megnyugtató válasz késett. Valami általános rosszullétről panaszkodott, de orvoshoz nem ment. Történt egyszer, hogy napközben hazaugrott, mert egy fontos írományt otthon felejtett, ez oldotta meg a rejtélyt. Jó minőségű pálinkás üveggel a kezében találta asszonyát, amint éppen az üveg szájával csókolódzott. Még az ajtónyitást sem hallotta, mintha az üveg nyaka az asszony szájához tapadt volna. Azt hitte, megnyílik alatta a föld szegyenében, azért szegyenében, mert milyen balga, már régen észre kellett volna neki vennie, talán nem jutott volna idáig.

A baj soha nem jár egyedül, mire észbe kapott, késő volt. A leleplezést az asszony nyílt alkoholizmusa követte. Hiába kérlelte, fenyegette, a rabságból ki nem szabadult, ez lett a veszte, a következő évben a mája elvitte. Nagyon megviselte, gyászát fel nem dolgozta, az önvád marcangolta, tehetett volna többet, ha jobban figyel...

Egyre elviselhetlenebb lett önmaga számára. Kritikáiból intrikák lettek, amelyet nem néztek jó szemmel a cégnél. Főleg azért, mert világnézete sem egyezett a vezérékével. Saját igazságának egyre gyakrabban hangot adott. Keresték rajta fogást, amikor megtalálták, kipenderítették.

Hiába ment akárhová munkát remélve, az ő korában már nyűg az ember, nem munkavállaló, így lett a munkásból földönfutó. Jöttek a számlák, a gyerekei éppen, hogy megélnék, tőlük még sem kérhet. Egyszer állt a buszmegállónál, észrevette a pénztárcáját, ellopták a zsebesek. Mit tegyen? Elinduljon gyalog, vagy kérjen? A lábai már nem bírják a kilométereket.

Megállított egy öregasszonyt, mert az olyan jóságosnak tűnt. Elmesélte szomorú sorsát, megnyílt a kopott buksza, és jutott belőle egy ötszáz. A néne épp, hogy tovább haladt, megállt egy öregúr, kétszázal megpótolta. Jé, hát csak ennyi? Döbönt meg, a hétszáz láttán...

Teltek a hónapok, a csekkek gyarapodtak, már a létfenntartása is bizonytalanná vált, enni is alig akadt, akkor eszébe jutott a buszmegállói kaland. Gondolkodott, mi lenne, ha...

Gondolatait tett követte, térképet terített maga elé, tervet készített az útvonalokról, és újtára indult.

Közben azért, az sem titok, hogy a borocskára is rászokott. Nehéz, kudarcral teli estéken, mi mást tehetett volna? Arra azért vigyázott, hogy a mérték megmaradjon, részegre magát sose igya.

A térképen szaporodnak a karikák, jelezve a megtett útját. Sok még az üres hely, évtizedig is eltarthat. De, ha elfogy az sem lesz baj, addigra betölti a hatvanötöt, ingyen utazhat, ha, meg nem szüntetik, majd a nyakába veszi a nagyobb városokat, ahol tiszta lappal kezdhet. Emlékszik még a régi szlogenre, mely így szólt: „Ismerd meg hazádat”, akkor nem tehetette, most majd pótolja.

Ma már az sem zavarja, ha valaki felismeri, valamiből élni kell, ezt mindenki tudja. Nem bűn ez, nem lop, csak kér, ha már munkát nem kap...

ÁRPÁD

A férfi egész éjszaka démonokkal harcolt a domboldalon lévő temető kápolnája előtt. A résnyire nyitott ajtón át szeretett volna betérni, mikor útját állta a sötét sereg. Észrevette, hogy a bejáratnál szemben egy lefelé vezető lyuk tátong, ahonnan sorban jönnek fel a fekete erők. Ismerős hangon szól hozzá a csuklyája alól valaki, azt hajtogatja, hogy nem kell félni, saját érdekében óvják attól, hogy a kápolnát válassza, helyette ígérnek titkokat feloldó beavatást.

Kéri a tenyerét, ijedten kulcsolja össze a kezét, nem adja. Ekkor két csuklyás odalép, szétfeszíti az imára kulcsolt kezét, és a tenyerébe rajzol egy jelet. Égő fájdalmat érez, kiabálni kezd. Kiáltása visszhangzik a térben, de elnyomja a hangos nevetés. Az ereje fogy, lábai rogyadoznak, nem tud ellenállni, megy a démonokkal a fekete lyuk felé. Leérve egy nagy tágas teremben találja magát. Ismerősei is vannak, még sem védi meg senki, borzong, és fázik.

A falon árnyak ringatóznak sejtelmesen. Félelme egyre nő. Szemével hunyorog, az árnyak alatt szimbólum töredékeit véli felfedezni, szeretné beazonosítani, úgy talán megtudja, miért hozták ide, mit akarnak tőle.

Az egyik szimbólumot tisztán látja. Nem! Ez nem lehet, felismeri a rettegett jelet. Azért hozták ide, hogy a beavassák, megtörjék! Arra akarják rávenni, azonosuljon egy eszmével, egy csoporttal, ami távol áll tőle. Azt nem, soha! Ha szabadulása után a kezében marad a jel, inkább a halált választja. Réka a fiatal, csinos tanárnő sziluettje suhan át előtte, aki óvta őket a szimbólumok meggondolatlan használatától. Fülében csengtek a szavai.

- A nemzeti szimbólumok használatát kifejezetten ajánlom, mert erősítik az öntudatot, de ne feledjük az ismeretlen, vagy ismert idegen szimbólumokkal nem tudhatjuk, mit vonzunk be. Gondoljunk, arra hányszor látunk különböző tanfolyamokat, ahol szimbólumokat tanítanak. Vannak közöttük ismertek és ismeretlenek. Ezek nagy tömegben használva erőket szabadítanak fel, amelyek lehetnek építők vagy romboló hatásúak. A szándékot azok tudják, akik a tematikát megalkotják. A legfontosabb, hogy megtanuljunk, szelektálni...

Eltűnik a lány képe, csak egy szimbólum marad előtte. Fájó tenyerét kifordítja...

Ebben a pillanatban felébred, nedves testére húzza a takarót, reszkető kézzel keresi az olvasólámpa gombját. A világosság szétterül a szobán. Két kezét tenyérrel felfelé a szeme elé emeli. Semmi jel, nincs beavatás, nyugtatja magát. Hajnali negyednégy. Már nem álmos. Az álombéli ismerőse hangját próbálja azonosítani, nem megy. Megfájdul a feje. Kimegy és főz egy erős teát, és pár szem kekszet keres. Már tenné a szalvétára, mikor feleszmél, nem ehetsz, nem ihat, éhgyomorra kell menni reggel a kórházba, hátha szükség lesz még egy vérvételre. Előveszi a leleteit és böngészni kezdi. Nem sokat ért belőle, tele van latin szavakkal. Azt tudja, hogy nagy baj lehet, mert látta a másik betegnek kiadott leletét, ami tele volt írva, az övé alig pár sor. Fél a teleírt oldalaktól. Gondol egyet, bekapcsolja a gépet, nem nagy ügy ma kideríteni a diagnózist, csak be kell pötyögni, és olvashatja az ember fehéren, feketén a kórrajzát, sőt színes képekkel illusztrálva még láthatja is sejtjeit, szerveit.

Úgy döntött, a magyarázatot és a perspektívát szakemberre bízta, megbízott az orvosában.

Kikapcsolta a gépet, leleteit visszahelyezte a mappába. Elindult a hálószobába és visszafeküdt az ágyába. Rettenő éhség vett rajta erőt, hallani vélte gyomra korgását.

Eszébe jutott a katonaság, ott sokszor volt éhes. A szabadtéri gyakorlatok, friss levegő, és a mozgás, mindig jó étvágyat hozott. Szemei előtt megjelentek a becsomagolt házi finomságok. Mennyi íz. Érezte ízlelőbimbói incselkedését, egyre nehezebben viselte az éhségét, orrába a friss rétes illata szemtelenkedett. Szemei előtt megjelentek a téli disznótorosok, amit még melegen kaptak meg, mert volt közöttük egy volános fiú... Tőle tanulták, hogyan lehet a posta megkerülésével, leghamarabb hozzájutni a csomagokhoz. Egy kis zsebpénz a buszvezetőnek és célállomástól végállomásig utazik a pakk.

Emlékszik, milyen nagy izgalommal, tágra nyílt szemekkel várták, mi kerül elő a dobozokból. Körbeülték a bajtársukat, aki testvériesen szétosztotta az elemózsiát, nem is oly sokára, már csak a szemetesből kikandikáló kartondoboz és annak barna, gyűrött csomagolópapír ruhája emlékeztette őket a tartalomra, no meg a kantinok szendvicsei maradtak árván, azon az estén. Egy pillanatra látta a fiúk arcát maga előtt. Sokáig gondolkodott, mi lehet velük?

Kezébe vette az éjjeliszekrényen lévő könyvet. Két napja nem lapozott bele. Nála ez szentségtörés, amióta megtanulta a betűvetést, számára a könyv az élet. Akármerre néz, mindenhol könyv van körülötte. Szerencséje volt, Évát is a könyvtárban ismerte meg. Harminc éven át gyűjtögették a köteteket. Szegény asszony nem tudta befejezni a sorozat utolsó kötetét...

Nem kötik le a sorok, inkább zenét hallgat. Pár perc múlva Chopin Polonaize kápráztatta el. Észre sem vette az idő múlását, csak a Ballade in G. Minor, op 23 térítette magához.

Eljött az idő, készülni kell, egy óra múlva az osztályon kell lenni. Sebtében öltözködött. Összekapta magát, mappáját a hóna alá csapta és elindult. Háromszor kerülte meg a kórházat, mire parkolni tudott. Kétszer ment vissza a kocsihoz. Először a szemüvegéért, azután a mappáért, amit az ülésen hagyott, amikor letette, mert a szemüvegét kereste. A lift előtt többen várakoztak. Megy gyalog, igaz, hogy a hatodik emelet, de amint elnézi, körülbelül a harmadik turnusban kerülne rá a sor. Nyelve lógott, alig kapott levegőt, mire felért. A folyosón, a padokon sorban betegek ülnek. Köszönését sem fogadták, mindenki a maga bajával volt elfoglalva. Tíz perce ülhetett ott, amikor a lift felől ismerős hangot hallott.

Úristen, hasított belé a felismerés, az éjszakai hang, az ismerős démoni kacaj. Nem! Ez nem lehet, mit vétett! Még most is, sosem lesz vége?

Felállni készült, hogy itt hagy csapot, papot, nem akar találkozni ezzel az emberrel. Még sem tette, maradnia kell, a lelete miatt.

Az ismerős a közelébe ért, széles vigyorral, köszöntötte, és rákezdedt emelt hanggal. Most érkezett a személyzeti lifttel. Neki nincs ideje ki várni a tömeget, az idő drága. A fia telefonált a főorvosnak, mindjárt behívják.

- Egyébként, hogy van a család? Nálunk tegnap nagy bulit csaptunk. Az unoka balett vizsgán piros ás volt. Jaj, hát van ám még más újság is, az asszony önmegvalósító tanfolyamra jár. A lány pedig, minden héten...

Árpád Innentől kezdve semmit nem hallott. Évekkel visszament az időbe, abba az irodába, ahol közölték vele, hogy csökkentik a termelést, két mérnökre nincs szükség. Neki menni kell, mert a másoknak egyetemre járnak a gyerekei, és kell a pénz, meg egyébként is, nézze meg, itt a kollégája indoka, hogy miért van szükség, a méltányos elbírálásra. A főmérnök felemelt egy apró betűkkel tele írt levélpapírt. Margók nélkül, teleírva, szinte érezni lehetett a betűk fuldoklását. Amint meglátta a kolléga levelét, azonnal tudta, neki itt nincs mit tenni, csak csomagolni. Felesége grafológiát tanított, az évek alatt sok mindent megtanult, azt is, hogy aki kitölti soraival az egész teret, az nem néz másokat, az önös érdek, az akaratérvényesítés olyan fontos számára, hogy azt bárkin keresztül gázolva képes a saját érdekeit képviselni, képtelen a közösség érdekeit figyelembe venni. Számára a brillírozás, az önfényezés a fontos, mindenáron.

Azóta tudja, hogy a betűk beszélnek.

Nem lett boldog, mert eszébe jutott az egész oldalt kitöltő lelete. Felállt, szólt a volt kollégának, hogy elnézést, de neki le kell menni, valamit a kocsiiban felejtett, majd elindult a kijárat felé. Ott állt meg, ahol nem hallani a démoni hangot. Várt egy darabig, vett pár mély lélegzetet...

Egyszer csend lett. Visszament a folyósóra, és leült. Sokáig nem nyílt ki a főorvos szobájának ajtaja, majd kilépett rajta egy megtört, leesett vállú ember, akinek fénytelen szeméből csorogtak a könnyek. A folyosón néma csend lett. Árpád odalépett volt kollégájához, megfogta a vállát és megkérdezte.

- Segíthetek?

Nem jött válasz, csak egy néma bólintás.

Lekísérte a kocsijáig. A férfi elmondta, most közölte vele a főorvos, hogy előrehaladott rosszindulatú daganata van, ami valószínű áttét. Holnap megkezdik a primer tumor keresését.

Árpád vigasztalni próbálta. A modern terápiák lehetővé teszik a teljes gyógyulást, előre haladnak a kutatásokban, naponta lehet hallani biztatásokat. Azzal köszöntek el egymástól, hogy telefonon keresik egymást.

Furcsa érzése támadt, amikor Péter után nézett, egy rajzot, egy jelet látott annak a mappáján, azt a háromszöget és valami jelet körülötte, amit éjszaka a démonok rajzoltak a tenyerébe.

Még egyszer ránézett a mappára, de már nyoma sem volt.

Elindult vissza az osztályra, mikor a padsorhoz ért, a betegek elmondták, már szólították. Az asszisztens nő pár perc múlva behívta. A főorvos elkezdte beszámolóját. Nyomatékkal közölte, érdekes esettel állnak szemben, olyan problémára derült fény a vizsgálat során, ami fiatalokban szokta kettétörni a beteg életét. Egy fejlődési rendellenességgel kell szembesülniük. A szakirodalom leír pár spontán gyógyulást, de eddig nem találkozott vele. Most itt áll előtte leírva, egy egész lapot kitöltve, hogy ez a gyógyulás tökéletesen bekövetkezett. Tehát a tüneteket pszichoszomatikus problémák okozzák. Talán a lelki megrázkódtatás után a szervezete nem tudott regenerálódni. Engedje el a félelmeit, adjon esélyt magának, hogy visszanyerje, a testi-, lelki-, szellemi harmóniáját. Próbálja meg átrendezni az életét a megváltozott körülményekhez. Táplálkozzon rendszeresen és egészségesen. A gyásza feldolgozásához kérjen pszichológus segítséget, ha egyedül nem tudja megoldani. Hat hónap múlva tünetmentesen szeretné látni.

Első útja a temetőbe vezetett, elmesélte asszonyának a napi történeteket, úgy ahogyan eddig mindennap megtette, majd megkérte, ne haragudjon, de ezután csak hetente egyszer jön ki, mert meg kell erősödni, hogy ismét dolgozni tudjon újra. A napi beszélgetéseket ezután otthon folytatják... Sokat tanult az álmából, Péterrel való találkozásból, a teleírt oldalról, és a főorvostól.

AZ ÉLET KÖRFORGÁSA

Nyitott szemmel nézett a plafonon egy pontra, ahol nem látott semmit a hajnali pirkadatban. Gondolatai csapongva kergetőztek, hiába próbált megálljt parancsolni nekik, a jövőt kutatva vágattak tovább. Megborzongott, fázósan magára húzta a paplant.

Napok óta sorsfilmet néz a múlt mozijában, kirándulva az emlékek birodalmába. Igazuk van azoknak, akik azt mondták a temetés napja a legnehezebb, a fájdalom és a hiány egyvelege olyanná teszi az embert, mintha külső szemlélőként élné meg a történeteket. Hallgatja a csendet, amit az öreg óra egyenletes ketyegése tör meg. A másodpercmutató méltóságteljesen halad tovább, mintha semmi nem változott volna. Lehunyja vérégi szemét, könnyei már elapadtak.

Aludni próbál, de minden hiába, egy új részlet színes kavalkádja követel helyet magának...

Hársfaillatot vitt a szél a nyári éjszakában, a szálloda teraszán, a zenekar tangót játszott. Tekintetük egymásba fonódott, testük a lágy zenére összesimult a zene ritmusára. A pillanat ajándékként, titkon remélték, velük marad örökre ez az érzés.

Utolsó szám volt, a zenekar szünetet rendelt. Kézen fogva indultak a közeli sétányhoz.

A kerthelyiség előtt Dankó Pista, hegedűvel a kezébe fogadta őket, és a letört vonójával mutatta az utat, az őspark felé.

A sétányon az öreg tölgyek lombosátrát borították, a megkopott padok fölé, ahol a szerelmesek összebújtak. Egyetlen pad árválkodott, a fényárban úszó kandeláber alatt, ahol helyet találtak. A telehold fényes udvarából, ezüst bársonyával terítette be az eget...

A következő kocka egy évvel később, a szülésznői oklevél átvételéhez repítette korban.

Szűk családi körben elköltött ünnepi ebéd közben, kedvese, fülig érő vörös képpel, zavartan lépett az édesapja elé, megkérni a kezét.

Milyen muris volt...

Alig tudta elkezdni a mondandóját, minél finomabban szerette volna csokorba szedni a szavakat, annál kuszábbak lettek, motyogásba torkolltak.

Az őszi levelek tarka szőnyeget szőttek és borították be a tájat. Szürethez készültek, amit esküvő követett. Nem volt hetedhét országra szóló vigadalom, de tisztességes lakodalomra azért jutott.

Letta a gólyának is hamarosan dolga, nem is lustálkodhatott, ötször szállt le a házuk kéményére. Az udvarban csak a kakasnak sikerült a hangját megtartani, neki is sietni kellett, mert ha későn ébredt, a gyerekzsivaj elnyomta.

Életük közös szekerén haladva, néha a kerekek belesüppedtek a gondok kátyújába, de közös erővel kijutva belőle, megerősödve haladtak tovább. Keresztjük is akadt bőven, de egy sem volt olyan nehéz, amit együtt el ne bírtak volna. Versenyt futottak az évek, mindenki végezte a Teremtő által rábízott feladatát.

A gyerekek orgonasípként "sípbal, dobbal, nádi hegedűvel", ahogyan az írva vagyon- ünnepezték a soros születésnapokat. Az ajtófélfára húzott rublikák is szaporodtak, egyre magasabbra utat törve. A gyerekek iskolás évei gyorsvonatként robogtak, csak egy fontos állomáson időztek, ahol a történelmet tanulták.

Az apjuktól hallott lett számukra a hiteles, mert a szüleik soha nem hazudnak. Így lett természetes, hogy a föld, ahol születtek, Szent Haza, a Himnusz nemzeti ima, a Szózat égi üzenet, a Szent Korona örök Tan, melyre esküdni lehet!

Ebben az értékrendben érték el a felnőtté válás küszöbét, így élük az életüket, és adják tovább gyermekeiknek, az apjuktól kapott kincset.

Új fejezet, az utolsó előtti, a sorban.

Egy kórház rideg folyosója. Kezüket tördelő felnőttek, és csendben, halkan suttogó gyerekek várnak a sorukra, hogy egyenként bemenjek, az Isten Veled!-re. Egy óra alatt a búcsú véget ért.

A férj, apa és nagypapa megnyugodva, kisimult arccal, küldetését teljesítve, a világgal megbékélve, utódainak szebb jövőt remélve, felkészülten elindult a hosszú útra,

A film itt véget ért.

Kellemes lágy fuvallatot érkezett, betakarta egész testét, már nem fázott. A résnyire nyitva hagyott ajtón, nyöszörgést hallott. Lassan felkelt, mezítláb, hogy a papucs sarkával zajt ne keltsen, beosont a szomszéd szobába, ahol a kis unokája aludt. Lerúgott takarója lábacskaánál lelógva, jelezte, rosszat álmodott. A kis testet betakarta, várt egy kicsit, majd megnyugodva visszaindult a szobájába.

Nem feküdt vissza, már pitymallott. Felöltözött, csendben reggelit készített a családnak. Magának nem terített, a gyomra görcsbe rándult, a torkában gombócot érzett, egy falat sem ment volna le. Félt, hogy a gyászmise alatti tömjénszaga is problémát okoz.

Amikor fekete ruháját magára öltötte, szemben a szekrényvel a párja mosolygott le rá, a sűrű bajusza alul az esküvői képről. Megértette, nincs itt búcsú, a férje csak előre ment, követni fogja, hiszen megígérte, hogy örökre...

Késő délelőttre fordult idő, eljött az óra, megszólalt a lélekharang. Fiai karjába kapaszkodva lépkedett a sírhoz vezető úton. A pap búcsúztatója után, a koporsóra dobott göröngy hangja, szívét, lelkét majd széthasította...

Mikor visszalépett a családi koszorúba, mennyének domborodó pocakját megpillantva felfogta, az élet körforgása az elmúlással soha meg nem áll, megy tovább...

PÓKHÁLÓ

Nem emlékszik semmire este kilenc körül kiütötte magát. Az alkohol, a tableta egyre hamarabb fejt ki hatását. Azt ígérték, megszokja, és mindennap vidámabban ébred, hát ennek bizony a jelét sem látja, a mókuserékből nincs kiszállás. Rettentően fáj a feje, a halántéka lüktetett, nem akarja kinyitni a szemét, fél a fénytől, és a tükörtől.

Egy meleg testet érintett, ami egészen hozzá simult, szinte ráterült. Úristen, ki lehet az?

Megborzongott. Kavargó nyomorral, az öklendezés határán, nyelte könnyeit.

Sovány, kövér, fiatal, vagy öreg, semmire nem emlékszik. Oly mindegy, már túl van rajta, reméli...

Undorodik, magától és a kuncaftjától...

Meddig kell ezt csinálni, nem tudja, egyelőre, muszáj, kell a pénz. A gyerek addig maradhat a nagyanyjánál, ameddig fizetni tud érte. Azt még sem várhatja el, hogy rokkant-nyugdíjából a gyereket az anyja tartsa el. Ha akarná, sem tudná, mert kevés, nagyon kevés, lassan már a rezsit sem fedezi.

Hétvégén, amikor hazaindul, minden alkalommal elhatározza, hogy visszaút csak egy lesz. Aztán jönnek a csekkek, és a beadott önéletrajzra az elutasítások, túl magasan iskolázott a feladathoz, ezért nem tudják alkalmazni.

Három szak, egyetemen. Nem előny manapság, sőt hátrány, bíz az a javából.

Nem régen a közeli fürdővárosban jelentkezett csaposnak, már majdnem magának tudhatta az állást, csak egyetlen kérdés volt hátra, az iskolázottsága. Mint a villámcsapás, úgy érte a tulajdonost a válasz.

A férfi szinte hadarva közölte, akkor még sem, ne haragudjon, és sorolni kezdte az érveit.

Előfordulnak spicces emberek, akiknek néha eljár a kezük, no persze, nem kell agresszióra gondolni, de egy kis tapogatás nem zárható ki. Volt valaki, aki szintén magasan iskolázott volt, és itt hagyott cakkot-papot egy ilyen affér után, két napig be kellett zárni a presszót, akkor megfogadta, túliskolázott embereket nem foglalkoztat, fejezte be ellentmondást nem tűrő hangon. Széttárta a karját, és elköszönt, válaszra sem adott lehetőséget.

Óh, ha tudná, hány kéz tapogatja végig, és túrnie kell, mert ha elutasítja, nem lesz az érdeklődőből vendég. Alig várta, hogy hazaérjen. Beállt a zuhany alá, soha nem érezte magát ennyire piszkosnak, mint akkor. Zokogva próbált megszabadulni, az évek óta rárakodott szennytől, de semmit nem tudott magáról lemosni.

A tükrozt sem szívesen használta rendeltetésének megfelelően, mert nem szeretett szembenézni magával. Tudta, hogy izmos, kemény teste, még kívánatos, a szolárium is kellő szintet adott, könnyen el tudja adni. Fizikai testét árunak, munkaeszköznek tartotta, azóta, ami óta minden porcikája érzéketlenné vált, az anyag nem fáj, de lelkének összetört cserepei minden rezdülésre, szúrtak, égettek, egy romhalmaz lett belőle.

Nem emlékszik, de az is lehet, hogy nem akar, vagy a sors ajándéka, hogy elfelejtette, milyen a szerelmi ölelés. Jó ez, mert könnyebben tudja végezni a "munkáját".

Egyre nehezebb kitermelni az óriásra duzzadt hitelt, és az egyéb megélhetéshez szükséges költségeket. A konkurencia is feljövőben, egyre fiatalabb gyereklányok érkeznek a pályára. Otthon a faluban senki nem tudja, mit csinál, merre jár.

Hegyekről, síparadicsomokról, tengerpartról, szállodákról, gazdag szülőkről, gyönyörű okos gyerekekről mesél, akiket tanít, korrepetál, hogy tökéletes maradjon az anyanyelvtudásuk.

Meséiben, csodás környezetben, gyönyörű tájakon jár, különböző jó emberekkel hozza össze a jó sorsa, okos vidám gyerekekkel veszi körül magát. Kezeivel szinte érinti az örök reményt ígérő fenyőket, ahol a téli nap sugara ezernyi csillámmal hinti be a havas tájat, és szikrázó fénnel díszített pályákon siel a gyerekekkel.

Fantáziája nyáron a tengerpartra repíti, talpa alá homokszőnyeget terít, lábát a tenger hullámai lágyan nyaldossák. A Nap arany barnára festi bőrének színét, lágy szellő borzolja dús haját, és az ég kék bársonyát tükrözi vissza a tenger.

Miközben fürdőznek a tengerparton, és a gyerekekkel labdázna, önfeledt kacagásuk messze elhallatszik. Erre a csilingelő hangra figyel fel egy dúsgazdag, jóképű férfi, aki egy hozzá sodródott labdával beszáll játékba. Megismerkedésük napján, vacsorázni hívja. Szinte egyszerre kérdezik ugyan azt egymástól. Minden olyan, mintha öröktől összetartoznának. A négy elem harmóniájában egymásra találnak. Az özvegy férfi a kislányával él, nőrszót keres, kéri, költözzön hozzá, és vigye magával a kisfiát.

Környezetében életét így ismerik. Kétféleképpen reagálják le. Van aki, irigyli a szerencséjét, más drukkol, hogy elnyerje boldogságát. Senki nem tudja, hogy fantáziája vásznát szövi pókhálóból, amelyben áldozatként maga vergődik.

ÖRVÉNY

A felhőtorony mögül, Holdanyó ezüst szekérének tükörképe felcsillant a víz tükkrében.

A támfalnak támaszkodva sorspoggyással megpakolva, egy asszony állt a parton, lába előtt körös-körül fagyott avar. Fázott, bánattal bélelt vékony kabátját állig begombolta...

Hiába védekezett, a rideg valóság átsüvített rajta.

A csalódás keserű piruláját ízlelőbimbói nem feledték, s könnyeivel elegyedve maró fájdalmat érzett a torkában. Megtépázott lelkébe hasított a kavics csikorgása, amint rálépett a hídra vezető keskeny úton. A kandeláberek fényei kergetőzve játszottak a hullámokban, majd örökre elvesztek a pillér melletti örvényben.

Vállai a nehéz teher alatt megsüllyedtek, kis bőröndje a földet súrolta. Lábai remegtek és rogyadoztak a fáradt test alatt.

A csillagok visszahúzódtak félelmükben, és éjkirálynő egyre sötétebb lepellel takarta be a tájat. Felvonszolta magát a hidra vezető grádicsoron. Árgus szemekkel pásztázta a folyót, a legnagyobb örvényt kereste. Nemsokára meglelte az utolsó pillér alatt. Egy ágacska éppen haláltusáját vívta, majd eltűnt a fekete forgó tölcserben, az örvény beszippantotta.

Megérkezett, megtalálta, amit keresett...

Bőröndjét kinyitotta, sorspoggyászát válláról leemelte. Elsőként a csalódás került a koffer aljába, azt a fájdalom követte, végül a legnagyobbat, a legnehezebbet a megtorpanást is belegyömöszölte. Mikor végzett, bereteszte a zárat, vett egy mély lélegzetet és megpróbálta felemelni a pakkot. Maga is meglepődött, olyan könnyen megbirkózott vele. Egy jól irányzott dobással a sodró örvénybe vetette, ahol pár pillanat múlva eltűnt örökre.

Felnézett az égre, éjkirálynő lecserélte fekete bársonyát szikrázó csillagos kelmére.

Az asszony remegése elillant szégyenében. Megbocsátás költözött a lelkébe, és a szeretet lángja kigyúlt a szívébe.

Éppen a kabátját gombolta, amikor vállára terítette a REMÉNY, békés jövőből szőtt palástját.

Megfordult és elindult haza, hol TISZTA LAP várta...

TELIHOLDKOR ÜZENETRE VÁRVA

A hold tágas udvarában a szivárvány minden színe felismerhető volt azon az éjszakán. Ezüstben fénylő sugarával bevilágította a kisszobát. Az asszony szorosra fogta köntösét, és az ablakhoz sétált.

Kitárta mindkét szárnyát, tekintetét az ég csillagos bársonyára emelte egy jelre várva. Nem vette észre, mikor nyíltak meg karjai, tenyérével az ég felé, áldást remélve...

Az asztalon, gyertyatartóban félig égett csonk jelezte, a lángok, táncuk feléhez értek. Gregorián halk zenéje töltötte be a szobát, minden készen állt, az üzenet fogadására. A becsukott pillák mögött a múltból egy részlet suhant át az emlékek színpadán.

Vibráló csillagokkal teli nyári éjszakán, kéz a kézben, sétáltak a parkban. Óriási tölgyfa lombja alatt kényelmes pad kínálta magát pihenésre. A kavicsok csikorgását tisztán hallja, talán azért, hogy az emlékkép élesebb legyen. Mindketten megéreztek, azok az órák, sorsfordító eseményként toppantak be az életükbe. Ott, azon az öreg padon ígérték egymásnak örök hűséget. Mintha szárnyuk nőtt volna, pillekönnyű lebegéssel együtt érkeztek a tervek mezejére, ahol épültek nagy házat, homokozóval és hintával a friss gyepen. Gyerekszívaj és hangos kacagás töltötte meg az udvart, miközben az óriási eperfa körül játszadoztak.

Látták magukat, hajukban őszülő csíkkal, az unokák között...

Ábrándjaik szekerét egy készülő vihar megállította. Hirtelen érkezett, váratlanul. Az eget cikázó villám hasította ketté, és zuhogni kezdett. Esőfüggöny állta útjukat, nem mehettek tovább, befutottak egy kapualjba, ahol kivárták, míg a vihar elállt.

Hajnamban ért haza, nem tudott aludni, alig várta a reggelt, hogy ismét találkozzanak.

A szokottnál korábban indult el az iskolába, még alig voltak páran. Mindenki elfordult tőle. Mi történik körülötte, nem értette. Egyszer csak megtört a csend, hallotta, alig pár méterre tőle...

- Még élt, amikor a mentő megérkezett, a motoros részeg volt.

- Szólni kellene neki. - Így szólt az egyik.

Nagyot dobbant a szíve, tudta mindezt neki címezték. Odarohant és kiabálta,

- Hol van, látni akarom!

- Felköltözött, a csillagokhoz... - mondta csendben a másik.

Többre nem emlékszik. A tanáriban tért magához, édesanyja térdelt mellette a kanapé előtt, kezét a kezébe vette, és csak beszélt. Az agya nem fogta, fel mit halott.

A temetéskor hétágra süttött a Nap, de amikor a koporsót leeresztették, egy felhő suhant át felettük, melyből pár percig hullottak az égi könnyek. Siratták a fiút, a kettétört fiatal életét, a beteljesületlen reményeket és vágyakat.

Évtizedek teltek el, a sorskereke az asszonnal sokat fordult, de nem múlik el telihold, hogy a gyertya lángja mellett, ne várna egy jelre, üzenetre...

ISTEN AJÁNDÉKAI

Csilingelő gyermekkacaj töltötte be a napsugaras vidám reggelt. Két kislány az étkezőasztalnál, édesapjuk által készített vajás zsemlyét majszolta, bögréjükben illatos kakaó gőzölgött. A gyerekek felváltva kérdezték a szülőket. Minden reggel így készültek az ikrek az óvodába. A sarokban kényelmes kanapén ülve az édesanya élettől duzzadó keblére egy rózsásarcú kisfiú szájacskája tapadt, pici kezecskéjét, a táplálékot adó mellén pihentette. Pelyhes kis fejecskéje mozdulatlanságával jelezte, minden a legnagyobb rendben, kényelmesen fogyasztja ő is a reggelijét. A hófehér falon, aranyló fényjátékkal incselkedett a napsugár, a gyerekek szórakoztatására. Békés harmóniában, a szeretet sátra alatt készülődött a család.

Egy éve költöztek a társasházi bérelt lakásba, ideiglenes otthonukba. Soha nem ismert tapasztalatokat gyűjtöttek be ennyi idő alatt.

Beköltözés után tisztelettel és barátsággal próbálkoztak a szomszédok közelébe férkőzni, legalább is, a köszönésig eljutni, de mindkét oldalról becsapódott az ajtó, ha az övék megnyílt. Nem értették, mi lehet az oka, miért nem akarják megismerni őket. Aztán, mégis úgy hozta a sors, egy vasárnap délután becsöngetett az egyik szomszéd, hogy pihenni szeretne, és zavarja a koncert.

- Milyen koncertre tetszik gondolni? - kérdezte kerekre tárt szemmel az édesapa.

- Ne játssza meg magát, a zenebona. - dörögött a férfi.

- Értem, talán a két fuvola hangjára tetszik gondolni. Átmegyünk a másik szobába, onnan nem fog át hallani. - mosolyogva, kérte tisztelje meg őket a látogatásával, örülnének, ha bejönne kicsit beszélgetni.

- Nem érek rá magával kokettálni, vegye tudomásul, ha még egyszer hangoskodnak, szólok a tulajdonosnak! Úgy kipenderíti az egész bagázst, hogy a lábuk sem éri a földet. - sziszegte megvetően.

Nem sokkal később, a másik szomszédal való találkozás döbbsentette meg, amikor a lányokkal hazafelé tartott.

- Kezét csókolom asszonyom. - köszönt illendően.

- Csókolom! - kontráztak a lányok.

A viszont üdvözlés elmaradt-

- Jól láttam, a felesége megint terhes?

- Nem tetszett jól látni, a feleségem nem terhes, Ő áldott állapotban van, Isten ajándékát várjuk.

- Mai világban ennyi gyerek, biztosan a családi pótlék miatt, mert dolgozni nem akarnak, főállású anyaként lébecolni... - sziszegte a fogai között jól hallhatóan az öregasszony, és folytatta útját.

- Isten áldja asszonyom. - köszönt el a férfi. A gyerekek illedelmes kezicsókolommal búcsúztak, a még mindig motyogó asszonytól.

Teltek a hónapok, a kis család boldog várakozással nézett előre, várták a nagy napot, a kisjövövény boldog születését.

Mindenórás volt a kismama, a családfő szabadságát töltötte, ha menni kell a kórházba, a gyerekek mellett tudjon maradni. Nagy volt a várakozás, a lányok egész reggel anyukájuk pocakját simogatták, beszéltek a

kis testvérkéhez, kérték, siessen már, itt az idő, ne várassa őket tovább.

Reggeliztek, amikor megszólalt a telefon. Az édesapának azonnal menni kellett szolgálatba, a helyettesítőjét infarktus gyanújával kórházba szállították, nincs, aki a feladatot ellássa.

Nem tehetett semmit öltözködni kezdett. Az ő feladatát más nem végezhette. Talán abban a pár órában nem történik semmi. De, ha mégis? Futott át az agyán. Egy barátot, barátnőt meglehetne kérni, de kit? Mindenki dolgozik. Az aggodalom fészket rakott a gondolataiban. A lányok is izgatottak lettek, nehezen indultak el az oviba.

Nyugtatta a kismama őket, ne féljenek, nem lesz semmi baj, nincsenek jósló fájásai, megvárja a baba, még megérkeznek.

Az apa látszólag megnyugodott, de ahogy az ajtót becsukta maga mögött, nyugodtsága rögvest elszállt.

Szerencsének vélte, mert éppen szemben jött a szomszédasszony, hát megkérte.

- Nem csengetne be feleségemhez, két óra múlva, megkérdezni, jól van-e?

Igen sután hangzott a kérdés, de nem bánta, mert segítséget remélt.

- Miért, már annyira oda van, akkor miért megy el maga? - kérdezte gúnyosan.

Magyarázkodni akart, de az asszony meg sem hallgatta, gyorsan rávágta.

- Nem, nem érek rá, a barátnőmet várom.

Ellentmondást nem tűrő hangon zárta le a beszélgetést, és ott hagyta őket a lépcsőházban.

Ólomlábakon ballagtak az órák, minden szirénahangra összerezzent.

A telefonon nem volt hívás. Szolgálat után a gyerekekkel haza indultak. Időben érkeztek. Este megkezdődtek a fájások, éjjelre megszületett a kisfiú, kicsattanó egészségben.

Két hónappal később, fekete ruhában megjelent a gyülekezetben a szomszédasszony, sógornőjével. A testvére temetésére gyászszertartást rendeltek.

Zavart magyarázkodásba kezdett, amint felismerte a lelkészben a szomszédot.

- Nem tudtam, hogy, nem járok istentiszteletre, szegény uram nem volt vallásos, így aztán elszoktunk... Most a testvérem végakarata miatt vagyunk itt, nézett az özvegyre, aki csak bólogatott.

- Nincs semmi baj asszonyom, nem értem miért magyarázkodik. Az elhunyt kívánságát tisztelettel fogadjuk, és alázattal teljesítjük. Mikor lesz a temetés? - érdeklődött a lelkész.

Félévvel később dobozoltak, a lelkészlak felújítása elkészült, híre ment, hogy költöznek. Egyik este csengettek, a szomszéd férfi, kezében egy csokor sárga tulipánnal, és két tábla csokoládéval, mögötte az öreg hölgy egy tányérban gőzölgő, fahéjas, almás rétesrel. Babalátogatóba, és elköszönni érkeztek.

Először az asszony szólalt meg, látva a csöppséget, amint jóllakottan, édes álmát alussza, mit két testvérkéje őriz. A lányok suttogva beszéltek, hogy kis öccsük ne hogy felébredjen.

- Tényleg Isten ajándékai, - jegyezte meg békésen az asszony.

- Igen, azok, szép család, és a lányok milyen szépen fuvoláznak. Sajnálom, hogy elmennek, már úgy megszoktam a gyerekhangot, és a hangszer varázsát. - hajtotta le a fejét a férfi.

Mindkettőjükön látszott őszintén beszélnek...

HÚSVÉTI TÖRTÉNET

Az öreg óra hármat ütött, majd méltóságteljesen ballagott tovább.

- Édesanyám! - kiáltott fel az asszony a csendes éjszakában.

- Ébredj mama, rosszat álmodtál? Nyisd ki a szemed! - szólongatta a párja.

Egy villanásnyi időre megszakadt az álom, de amint ismét lecsukta a szemét, peregetek tovább a képek...

Húsvétra készültek. Kесе színű copfjában az óriási selyem masnik angyalszárnyaknak tűntek.

Vidáman futott a hosszú udvaron át, a nagymama hófehérre meszelt házához, mert misére készültek...

Keresztény ember ilyentájt számadást, leltárt végez...

A természet is a legszebb ruháját ölti fel, köszönteni az ünnepet. Az éltető Nap, meleg sugaraival simogatja, pátyolgatja a pattanó rügyeket. Pitymallatkor madártrillára ébred a természet. A hívő ember, késztetést érez arra, hogy a lelkét megtisztítsa, gyolcs fehérbe öltöztesse, úgy köszöntse a feltámadást.

Régen a szegény, de boldog időben, a gyerekek ilyenkor új ruhát kaptak, amit misére ölthettek először magukra. Pici lányként egyszer megtalálta a rózsaszínű bolyhos mohaer ruhácskát, becsomagolva a sublótban.

Minduntalan nyaggatta öreganyját, hány nap múlva lesz húsvét, mikor mennek a misére? Okos volt a nagyanyó, a régi öregek bölcsességével rendelkezett, úgy csökkentette a várakozás idejét, hogy minden nap két keresztutat mesélt el a gyermeknek, így haladtak előre a kálvárián. Jézus feltámadásával zárta a történetet, hozzátéve, hogy Isten egyszülött fiát áldozta fel az emberekért, hogy a bűneiktől megszabadítsa őket.

Az óra ketyegése erősödött, a képek halványodtak. Egy angyal képe jelent meg előtte, fényruhába burkolózva, integető nagyanyját szárnyaival betakarva, száll, egyre magasabbra, a Fény felé...

Azért kiáltott álmában az édesanyjának, hogy siessen elköszönni tőle...

Gyermekkora óta tudja, az egyik csillag a nagymama mosolyától ragyog fényesebben, s őrzi az egykori kislány álmait, és egyengeti útját...

A gyermekidő cammogó szekerét, a felnőttkor robogó vonata váltotta fel, az álmodó lába előtt is fogy már az út, az idő expresszre váltott. A hazavezetés Angyala néha már őt is meglátogatja, egyszer majd őt átöleli át, és viszi a Fénybe.

Új ruhára mostanság nem telik, de a lelkét minden évben gyors fehérbe öltözteti, úgy kéri az Urat., „Uram nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.”

Ígéretet tesz, vigyáz majd, hogy lelkének tisztaságát megtartsa, mégis elköveti, sőt ismétli a bűnt. Körülményei lázadóvá teszik, látja az elesetteket, kismizmizetteket, a megalázottakat, népének nyomorát, nemzetének haldoklását. Ígéretét megszegi, szívében fájdalom, lelkében harag gyúl, és elindul a bűn útján, ítélkezik... Tudja nagyon jól, hogy ez Isten dolga lenne, mégis vétkezik, mert emberből van. Elfelejt ilyenkor a kereszt utat, és azt is, hogy Jézus szenvedése mellett semmi, amit neki kell elviselni...

Hiába hallja sokszor nagyanyja bölcs szavát, onnan fentről, a felhők mögül...

- Amikor Jézust az őrzők megkorbácsolták, csúfot úztek belőle, fejét letakarták, miközben ütötték, gúnyosan kérdezték: „találd el, ki ütött meg?”

Jézus tűrte, és válasz nélkül hagyta a kérdést, pedig tudta, nagyon is jól tudta, hogy ki ütötte, hiszen Isten fia volt. Tudott mindent, de csak a szeretetet ismerte.

Mikor Jézus a kereszten vizet remélt, így szólt: „szomjúhozom”.

Izsópszárra tűzött ecetes szivacsot nyújtanak felé, amint nyelvével megízlelte, az utolsó szó hagyta el a száját: „beteljesedett”, majd kilehelte a lelkét.

Értünk, a bűneinkért."

A homokóra perog, az élet nagy rejtélye előtt, a szabályok már kevésbé érvényesek. A lelke mélyén tudja, hogy vét a törvények ellen, ítéletet mond, mert emberből van.

HATVÉNKEDŐK

Nagyon régen, fiatalasszony koromban volt egy szomszédasszonyom, akit ámulva csodáltam. Türelme, udvariassága, egyenes tartása, kissé lebiccenő feje, tengerkék szeme, tiszta tekintete tiszteletet parancsolt. Orcáján két mosolygödröcske pihent, harmóniát tükrözve. Egyenes, kissé keskeny szája soha sem görbült le. Valamikor sűrű hajzuhataggal lehetett megáldva, mert egyszerű ezüstbe játszó körfonata glóriaként ölelte át szabályos fejét.

Naponta találkozunk. Kézzel horgolt, brokáttal bélelt, ízléses bevásárló szatyorral a kezében kaptatott fel a lépcsőn.

A maga korabeli öregasszonyok nem kedvelték. Nem ült ki velük a padra, és nem trécselt órákon keresztül a szatócsbolt előtt. Egyszerű öltözéke jó ízléséről árulkodott. Kissé kopott, de fényesre suvickolt cipője gondoskodó szeretetet sejtetett. Csak vasárnap és ünnepen öltötte magára ünneplőjét. Volt egy nyári ruhája fekete alapon fehér pettyes, amit hófehér slingelt gallérral varázsolt ünneplővé. Soha nem láttam még ilyen szépet. El is határoztam, ha megélem a szép kort, én is

ilyenekbe járok. Egyetlen egyszer láttam kiegészítőkkal, tört fehér finom csipke kalappal és trottőr sarkú fehér szandállal. Mintha egy mesekönyvből lépett volna ki a jóságos anyóka...

Nem volt felékszerezve. Nyakában leheletvékony aranylánc kis kereszttel és a jegygyűrűje mellett egy parányi brill, fehéraranyba, vagy platinába foglalva. Soha nem láttam rajta mást.

„Tanítónő volt, az ura meg az iskolaigazgató. Régen kirúgták őket valamiért, azóta csak otthon korrepetált. Megszámolták többször, járt hozzá vagy tíz gyerek. Mint egy napközibe. Nem is törte magát, hogy tisztas munkát vállaljon, csak játszott a naccságát”.

Ezekkel a szavakkal mutatta be az egykori vincellér felesége a házaspárt. Nem pletykás ő, nyugtatgatott, csak, hogy tudjam, kik lesznek a szomszédjaim... Ne is mondjam, egyáltalán nem lopta be magát a lepcsés szájú teremtés a szívembe... Társalgási szintünket ezen kis közbizalmi után, a minimumra csökkentettem és kizárólag a köszönésre korlátoztam a bőbeszédű asszonysággal. Úgy gondoltam, ak másokat megvet és kibeszél, velem is ezt teszi...

Egy csendes vasárnap reggel percre pontosan egyszerre nyílt két egymás melletti ajtó. A szomszédom pár lépésre állt tőlem. Siettem üdvözölni, kissé röstelkedve vettem tudomásul, hogy a legnagyobb igyekezetem mellett sem tudtam megelőzni köszönésben. Rám mosolygott és ment tovább, mint akinek sietős a dolga. Egymás után haladtunk utcákon át, egészen a templomig. Az ajtóban megvárt. Furcsán nézett rám, nem volt ebben egy fikarcnyi rossz szándék sem, inkább csak döbbségtől kiváncsiság.

- Ne haragudjon kedves, nem gondoltam, hogy maga is...
- Semmi baj nem történt, nincs miért elnézést kérni asszonyom.
- Köszönöm a kedvességét. Leül velem egy padba? – kérdezte csendesen.
- Igen, köszönöm a lehetőséget.
- Megtisztel vele, én is köszönöm.

Elindultam utána, követve a második sorba.

A mise után kissé feszengtem, nem tudtam mit kell és illik ilyenkor tennem. Elköszönni, hátra maradni, vagy csatlakozni? A hölgy megoldotta helyettem a problémámat.

- Ha nem baj, csatlakoznék magához, természetesen csak akkor, ha nem zavarom, és ha hazafelé tart.
- Igen, egyenesen haza megyek. – mondtam kissé bizonytalanul.

Eredendően más szándékom volt, a vasárnap is nyitva tartó kisboltba szerettem volna bemenni, de a világért sem szalasztottam el a lehetőséget, hogy a különösnek tartott szomszédomat jobban megismerjem.

Természetesen fontuk a beszélgetés fonalát, minden személyre vonatkozó információt elkerülve.

Rövid volt az út hazáig.

Egy pár asszony szélesen gesztikulálva valami fontos dologról beszélhetett, a ház előtt, mert köszönésünkre fittyet hányva, nem is fogadták.

Második éve együtt jártunk vasárnaponként az Isten házába. Egyre jobban bővült a témánk palettája, de egymásról a neveken kívül még mindig csak annyi információnk volt, hogy házasságban élünk, dolgozunk, és szeretünk olvasni. Néha megbeszéltünk egy könyvet, vagy egy színházi előadást.

Egyik vasárnap Malvinka otthoni ruhában várt az ajtóban. Soha nem látott aggodalom ült ki az arcán.

- Ne haragudjon, nem megyek. A férjem rosszabbul van, a keresztfiamat várom. Nem tudom egyedül... - elhallgatott.

Éreztem, nagy baj van.

- Segíthetünk? – csúszott ki a számon a szándék.
- Nem szeretném, ha elkésne a miséről. Már üzentem Istvánnak. – hangzott el a határozott elutasítás.

Ismét tehetetlenül álltam. Zavartan elköszöntem, elindultam lefelé a lépcsőn. A kijáratnál megtorpantam. Félre az udvariassággal és önérzettel. Szüksége van a segítségre, egyedül valamit nem bír... Talán egy ember fekszik a padlózatán, és a keresztfia érkezéséig bár mi megtörténhet. Mindegy mi lesz, becsengetek, döntöttem, és kettesével vettem a lépcsőt felfelé.

Szinte ráfeküdtem a csengőre, félretettem az illetlen szabályait. Vészhelyzet van, ilyenkor mindent szabad.

Meglepődve nyitott ajtót.

- Malvinka, kérem, engedje meg, hogy segítsek, mit tehetek? –kérdeztem határozottan.
- Nem szoktam én ehhez... - elharapta a mondat többi részét.
- Nem tolakodni, hanem segíteni szeretnék.
- Anyus! – kiabált egy kétségbeesett hang.
- Jól van, jöjjön be, állt félre a szűk előszobán, utat engedve nekem a hang felé.

Jó volt a megérezésem. A szőnyegen feküdt egy öregúr, ápolatlan, frissen borotválta, vasalt pizsamában. Fél fele lebénulva. Lecsúszott az ágyról. Az ágyát kicsit rendbe hoztuk, majd pár perc elteltével, szakmai fogásokkal a helyére fektettük. Megnyugodva állapítottuk meg, hogy nem keletkezett komolyabb ütés és sérülés.

- Elkéste a misét, - sajnálkozott Malvinka.
- Tessék elhinni, a jó Isten ma megbocsájtja.
- Kérem, igyon meg velünk egy teát vagy kávét, hogy méltóképpen köszönjük meg a segítségét.
- Örömmel teszem, és köszönöm. - mosolyogtam vissza megnyugodva.

Ez a vasárnap mindkét család életében változást hozott. Egyre több időt töltöttünk egymás társaságában. Megnyílt a bizalom és múlt kapuja, ahova én is kulcsot kaptam, hogy betekintsek. Malvinka férje akkor kapott agyvérzést, amikor valaki rendszeres jelentgetéseivel addig bombázta az oktatási osztályt, még be nem hívták. Rákérdeztek, igaz-e, hogy részt vett egy 1956-os diáktüntetésen. Vállalta, hogy igen, így történt. Megkérdezték, igaz-e, hogy a felesége az iskolába „balerina medált” hord a nyakában, ünnepnapon keresztel vonul a templomba. A válasz ebben az esetben is igen volt.

- A fenébe, ember, legalább tagadna! – kiáltott rá felettese.
- Miért tenném, minden igaz, amit ellenünk felróznak.

Nem olyan ember volt, aki tagad, vagy hazudik. Tudta nem követtek el semmilyen bűnt sem Isten, sem ember ellen.

Mégis megszületett a döntés, mind a kettőjüket alkalmatlannak találták a gyerekek szocialista öntudta való nevelésére. Egyszerre lettek listára téve.

A kiebrudalt igazgató úr egy hét múlva eszméletlenül feküdt a klinikán.

A férj ágyban fekvő beteg maradt, a feleség odaadóan ápolta. Sok szülő ennek tudatában is szívesen korrepetáltatta a gyereket Malvinkával, mert olyan tisztességet és tudást adott át, amivel erős alapot biztosított minden gyereknek.

Mint már említettem, csodáltam Őt!

Egyszer bátorkodtam megkérdezni, hány évesen lehet ily szerényen, és tisztességben megőszülni:

- Hatvenkedem kedves. – volt a válasz.

Tehát hatvan és hetven között, valahol félúton...

Nem sokkal később, alig pár év elteltével felköltöztek az isteni gondviselés házába, egymást követve. A hosszú útjukat is egy időre tervezték, ahogyan minden mást, közös életükben.

Sokszor gondolok mostanában Malvinkára. Szerettem volna úgy megélni ezt a kort, mint Ő tette...

Ma már én is hatvenkedek...

Vajon milyennek lát Ő fentről? - tétovázva kérdezem, feltekintve...

BÚCSÚLEVÉL

Mihály fejfájásra ébredt. Talán az esti borozás foghatott ki rajta, latolgatta magában. Az a kevéske is megártott úgy látszik, hiába, nem bírja az alkoholt. Megszokott mozdulattal indította el a lejátszót. Pár pillanat múlva átölelte a zene lágyan simogató dallama. Beethoven, Schubert mellett mostanság Berlioz is jelen van az életében. Változik a világ, ahogyan, az ember is változik. Vannak dolgok, amire mostanában jobban odafigyel, és a régebben fontosnak tulajdonított tevékenységek elveszítik a jelentőségüket.

Erősnek érezte magát az élet bármely területén, nagy harcosként tartották számon. Franciska is ezért csodálta fél emberöltőn át.

Megszokta, hogy felnéznek rá, támaszt látnak benne, ez óriási önbizalmat és biztonságérzet adott. Jó vezetőnek tartották a felettesei és a beosztottai egyaránt. Megtalálta az egyensúlyt, középben tudott maradni, megbíztak benne. Kritikus volt, de nem intrikus. A kritikát magán kezdte, azt a pontosságot várta el másoktól, amit magától is megkövetelt. Munkájában precíz, analitikus, szinte tévedhetetlen, bár tudta, hogy az ember munkájában benne van a tévedés lehetősége. Mások munkáját mindig becsülte, akkor is, ha nem volt tökéletes. Ilyenkor addig csiszolta a kolléga tudását, gyakorlatát, amíg az, magától tökéletest nem alkotott.

Sok barátja akadt, persze voltak közöttük őszintén és olyanok is, akik kihasználták.

Amióta a szomszéd eltávozott, nehéz terhet cipel, nem tudta kihez fordulhatna, hogyan mondja el, mekkora bajban van. Ha figyeltek volna rá, észrevették volna, hogy valami hibádzik körülötte. Senki nem jelzett vissza, és most itt van egymaga az elfelejtett tegnappal, a halvány emlékekkel.

Holnap véget vet ennek az áldatlan állapotnak, felhívja a lányát és elmondja a problémáját. Meg kell beszélni a részleteket, nem tudja hol tart a folyamat, meddig lesz még előre...

Rettentően megsajnálta magát, ettől aztán olyan dühös lett, hogy lecsapta a kávéscsészét a mosogatóba. Furcsa, ismeretlen zajt vette körül, amitől megijedt. Soha nem tett ilyet. Most még ez is, az agresszió megjelenése. ..

Felismerte, olvasta a lánya szakkönyvében a lappangó tüneteit, nem kell ide szakorvos, már fel is felállította a rettegett kór diagnózisát, sőt azt is megállapította, a folyamat előrehaladott...

Telefoncsengés szakította meg eszmefuttatását a betegségről. Az esti találkozó egyik részvevője hívta, azzal az kérdéssel, hogy mikor ülnek le megbeszélni a további terveket, részleteket a közös munkával kapcsolatban. Nem értett semmit, pár másodpercig az elszakadt filmet próbálta előhívni gondolati vetítőjéből, de nem jött be semmi, se kép, se hang.

Mentő ötlete támadt, hivatkozott egy baráttal folytatott fontos megbeszélésre, amit nem tudnak megszakítani, de ha befejezték, azonnal visszahívja, és visszatérnek rá. Megkönnyebbült, amikor lenyomta a telefonja gombját.

Leült, két kezébe temetve a fejét rákönyökölt az asztalra. Próbált visszaemlékezni az elmúlt esti arcokra, mozdulatokra, beszélgetésekre, egyre több részlet jelent meg a szeme előtt, a beszélgetés foszlányai is kezdtek összeállni, de Zoltánnal kapcsolatban semmilyen munkakapcsolatra nem emlékezett, csak arra a vörös fiatal nőre, akit bemutatott neki, mint a kedvesét. Nem messze tőle foglaltak helyet, de hogy mikor ültek egymáshoz és mit beszéltek, az kiesett. Nyugtalanította ez a kínos helyzet.

Lelki szemei előtt látta magát egy zárt intézetben, amint zavaros szemekkel néz a semmibe, vagy magában motyog, érthetetlen, monoton hangokat hallatva.

Úr Isten, hogy fél ettől. Tenni kell valamit, hogy ne élje meg a borzalmat. Egyre jobban belelovalta magát a súlyos beteg ember szerepébe. Órák teltek el, és még mindig nem jutott eszébe semmi Zoltánnal kapcsolatban. Tenyere izzadt, a félelemtől remegni kezdett.

Elővette a keresztrejtvényt. Tudta, hogy ez a legjobb "agyfényszerítő". Zaklatottan kezdett neki, mégis ment, mint a karikacsapás. No, persze, hiszen aki ennyi rejtvényt fejt, az már álmában is látja a megfejtést. Minél jobban teltek a négyzetek, annál dühösebb lett magára. Most is a könnyebb lehetőséget választotta, dühöngött magára. Pedig, a nagy fenét megy...

Egy árva szó sem jut eszébe a közös munkáról. Mit ígérhetett? Százszor feltette magának a kérdést.

Amióta a szomszédot elvitték abba az intézetbe, ahol a magatehetetlenül ápolják, állandóan magát figyelte. Ennek köszönheti, hogy felismerte a memóriája mennyit romlott, és az elméje megbomlott. Mostanában egyre több minden kiesik, nevek, dátumok.

Azelőtt bezzeg, ő volt a lábon járó jegyzetömb. Semmit nem kellett felírni, nem is, olyan régen még a boltokban is megmosolyogta azokat, akik cetlit tartva a szemük előtt vásárolnak. Szemeit

elhomályosították a könnyek. Bekövetkezett, amitől annyira félt, látta szegény szomszédját, és azt mi vár rá...

Odalépett a faragott íróasztalhoz, kivett egy bőrmappát, amiben felesége tartotta a tej-csoki színére emlékeztető halvány levélpapírokat, amit egy svájci kiküldetése alkalmával vásárolt asszonyának.

Mennyire szerette a szép borítékokat, képeslapokat, levélpapírokat, még a klinikára is magával vitte, utolsó leveleit is ilyenre írta.

Az asztalra készített három levélpapírt, egy borítékot, és bélyeget. Nézte a búcsúlevélhez előkészített kellékeket, megjelent előtte felesége mosolya, a svájci üzlet, óriási papír-, és írószer választéka, a szebbnél szebb ajándéktárgyak, de a figyelmét csak a különleges színű levélpapír mappa vonzotta. Soha nem látott még ilyen szép száz darabos szettet. A boríték színe egy hangyányit tért el a levélpapírtól, szép harmóniát alkotottak így együtt. Maga előtt látta az eladó kedves mosolyát, hallotta udvarias hangját, ahogy ajánlotta az ízléses mappát. Vigyázott rá, a személyi poggyászában helyezte el, nehogy a pakolás közben megsérüljön, gyűrődjön. Eredeti szépségében akarta átadni a feleségének.

A következő kép asszonyának, gyermekes öröme volt. Ha valaminek nagyon örült, magához szorította, perdült vele egyet, majd felugrott, és egy puszit nyomott az arcára.

Egy pillanatra érezte azt az illatot is, amit annyira szeretett. Néha kinyitotta a szekrényt, és beleszipantott...

Két üveg Fekete macska kölnivíz még ott árválkodott a szekrénypolcon.

Berlioz zenéjének a kíséretében születtek meg a búcsúlevél első sorai. Kétségbeesetten törekedett, hogy fogalmazása érthető és követhető legyen. Fokozott figyelmét éles csengőhang hasította félbe. Morogva felállt, és az ajtóhoz indult. A kitért ajtóban Zoltán állt. Zavartan néztek egymásra, majd a vendég megszólalt.

- Ne haragudj, öreg, azért jöttem fel hozzád, mert hiába hívtalak. Dénestől kértem el a címedet.

Tudod, a mi korunkban már előfordulnak memóriazavarok, nem veled beszéltem arról a munkáról, hanem vele, én meg téged zaklattalak. Dénes adta ide a telefonszámodat, mert elpanaszoltam, hogy mostanában sokat felejték... Említette, hogy a lányod pszichiáter. Kapóra jött, hogy nem vetted fel a telefont, így nem halasztom tovább, feljöttem, hogy megkérjelek, beszélj a lányoddal az érdekemben. Mihály ezeket a szavakat meghallva, majdnem gyermekkori cimborája nyakába ugrott. Boldogan invitálta be egykori osztálytársát, megköszönve a látogatását.

A barát távozása után hosszan elgondolkodott. Ideje megszabadulni a hipochondriájától és elfogadni a korrall járó természetes tünet együttest. Például azt, hogy az időskori feledékenység nem mindig betegség, csak a korrall járó folyamat.

Miszlikre tépte a búcsúlevelet, a mappát visszatette megboldogult felesége íróasztalának fiókjába...